

PLA DE CIVISME DE MANLLEU (2011-2015)

Ajuntament de Manlleu
Març del 2011

Sumari:

1-	Presentació	3
1.1-	Presentació municipal i justificació.....	3
1.2-	Conceptes clau.....	4
1.2.1-	Del civisme a la cultura cívica.....	4
1.2.2-	El civisme, un repte en termes de diversitat.....	4
1.3-	Metodologia	6
1.4-	Objectius del pla	7
2-	Marc d'actuació del pla	9
2.1-	Marc legislatiu i competències municipals	9
3-	Diagnòstic	10
3.1-	Anàlisi sociodemogràfica.....	10
3.1.1-	Dades demogràfiques bàsiques:.....	10
3.1.2-	Dades socioeconòmiques:	18
3.2-	Anàlisi del civisme a Manlleu	21
3.2.1-	Anàlisi quantitatiu dels indicadors d'actituds incíviques.	21
3.2.2-	Anàlisi qualitatiu de l'actuació municipal pel civisme a Manlleu.	24
3.2.3-	DAFO sobre el civisme a Manlleu	43
4-	Pla d'acció del Pla de Civisme.....	44
4.1-	EIX ESTRATÈGIC: RELACIÓ DE LA CIUTADANIA AMB L'ESPAI PÚBLIC.....	44
4.1.1-	Àmbit de treball: Manteniment i millora de l'espai públic i les zones naturals.....	44
4.1.2-	Àmbit de treball: Gestió cívica dels residus i protecció del medi ambient	45
4.1.3-	Àmbit de treball: Animals	46
4.1.4-	Àmbit de treball: Ús adequat de les finestres i els balcons	46
4.1.5-	Àmbit de treball: Sorolls	47
4.1.6-	Àmbit de treball: Comerços.....	47
4.2-	EIX ESTRATÈGIC: FOMENT DE LA CULTURA CÍVICA.....	47
4.2.1-	Àmbit de treball: Drets i deures dels ciutadans.....	47
4.2.2-	Àmbit de treball: Dignitat de les persones i rebuig de la violència.....	48
4.2.3-	Àmbit de treball: Dinamització juvenil	49
4.2.4-	Àmbit de treball: Foment de la solidaritat intergeneracional.....	49
4.2.5-	Àmbit de treball: Sentiment de pertinença	50
4.2.6-	Àmbit de treball: Educació per la ciutadania.	51
4.2.7-	Àmbit de treball: Participació ciutadana	51
4.2.8-	Àmbit de treball: Pràctiques de bon govern	52
5-	Gestió i desenvolupament del Pla	54
5.1-	Control de seguiment i avaluació del pla.....	54
5.2-	Elaboració de mapes d'actituds incíviques.	55
5.3-	Dinamització dels agents cívics.	56
5.4-	El Pacte pel Civisme.....	60
6-	Bibliografia	61
	ANNEXES	62

1- Presentació

1.1- Presentació municipal i justificació

L'ajuntament de Manlleu presenta el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) amb l'objectiu d'ordenar les polítiques locals de foment del civisme.

Aquest pla compta amb el referent normatiu de l'ordenança de civisme i convivència de Manlleu, aprovada definitivament pel ple municipal el dia 26 d'octubre de 2006 i modificada el 17 de febrer de 2009.

Amb l'objectiu de promoure el coneixement i l'aplicació de l'ordenança el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) s'ocupa de l'optimització del treball transversal que ja fa temps que desenvolupen les diferents àrees i serveis de l'ajuntament que s'ocupen de qüestions vinculades a la millora de la relació entre la ciutadania i l'espai públic (Benestar Social, Salut Pública, Habitatge, Serveis Territorials, Medi Ambient, Promoció econòmica i Seguretat ciutadana).

En la cerca de la coherència de les actuacions municipals, el Pla de Civisme 2011-2015 s'entén com una eina per promoure el treball en xarxa i compartir els coneixements generats des de les diferents àrees que treballen aspectes relacionats amb el civisme. Amb aquest sentit defineix les actuacions prioritàries a desenvolupar durant els propers anys sobre qüestions que afecten de manera directa a la convivència a l'espai públic (manteniment i neteja, animals de companyia, gestió de residus, etc.).

De manera complementària, el Pla de Civisme de Manlleu 2011-2015 considera que les polítiques de civisme son indestruïbles del foment de la cultura cívica, la cohesió social i la promoció d'una ciutadania participativa.

En aquest aspecte el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) incorpora el coneixement generat per part de l'Ajuntament a través del Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu (2003), el Pla de Convivència del Pla de Millora del Barri de l'Erm (2005), i el Pla Educatiu d'Entorn (2005). Totes elles figures del planejament municipal que treballen amb especial atenció la integració i la cohesió social a la ciutat de Manlleu.

1.2- Conceptes clau.

1.2.1- Del civisme a la cultura cívica.

Les polítiques de civisme tenen com a objectiu garantir l'estabilitat i la cohesió social. En primer lloc s'orienten a definir unes normes de comportament comunes entre les persones que comparteixen el medi urbà. Aquestes normes acostumen a ser definides en unes ordenances de civisme i és responsabilitat dels governs locals donar-les a conèixer i vetllar perquè siguin aplicades per la ciutadania.

El concepte de *civisme* es relaciona normalment amb les actituds i comportaments a l'espai públic que faciliten la convivència. Considerem que el comportament cívic és aquell que és respectuós amb les normes de la col·lectivitat. Segons això el civisme té una dimensió normativa, que dona pautes i limita les accions de la ciutadania. Una dimensió que es refereix a la definició de regles del joc.

L'actitud cívica però no es pot imposar. Perquè aquestes regles del joc siguin aplicades per tota la ciutadania les polítiques de civisme també s'han d'orientar al foment del sentiment de pertinença i la participació ciutadana en els afers de la ciutat.

És per això que les polítiques de civisme es centren també en la sensibilització i la corresponsabilització a través d'accions de foment de la cultura cívica.

La *cultura cívica* és el conjunt de valors i pautes de comportament que fomenten el civisme. La cultura cívica tracta com les persones es relacionen, no només amb l'espai públic sinó que també amb els afers públics de la ciutat. Implica la relació de les persones amb les institucions i la resta de la ciutadania. Ens remet a un sentiment d'identificació col·lectiva, de lleialtat i d'identitat comunitària. Les virtuts cíviques són aquells valors la defensa dels quals facilita l'enfortiment de la comunitat així com el respecte a les llibertats individuals, la garantia de la igualtat d'oportunitats i la justícia social.

1.2.2- El civisme, un repte en termes de diversitat.

La redacció del present pla s'ha d'emmarcar també en la consideració d'un seguit de canvis econòmics, socials i culturals, que afecten la relació entre la ciutadania i l'espai públic, així com la participació ciutadana en els afers del govern municipal.

L'increment de la diversitat, en les seves múltiples manifestacions (religió, edat, cultura) implica la necessitat d'establir marcs comuns de comportament a l'espai públic. La manera d'ocupar l'espai públic es diferencia en funció dels diferents col·lectius que habiten la ciutat. L'ús i els comportaments que es desenvolupen a l'espai públic van molt lligats a cada perfil. Això ens indica també que la idea de civisme no és universal. Els diferents grups, en diferents moments, i en diferents contextos consideren com a cíviques diferents actituds i comportaments. Precisament per això és necessari per a la convivència l'establiment de marcs de relació comuns per a tots els col·lectius que conformen la vida ciutadana.

Considerant que sovint hi ha una clara percepció social que les problemàtiques relacionades amb el civisme tenen una relació directa amb la presència de col·lectius de persones immigrades, i que aquest fet és significatiu a la ciutat de Manlleu, cal destacar que la immigració no és l'únic factor ni necessàriament el més important en la generació de problemàtiques de civisme.

La necessitat de reflexionar col·lectivament sobre el fet cívic està vinculada també al procés de pèrdua del vincle entre la ciutadania, la política i les institucions. La falta de confiança amb les institucions públiques incideix a posar les coses fàcils per a la producció d'actituds incíviques.

L'individualisme, així com la falta de compromís social, beneficia totes aquelles actituds i comportaments que es consideren com a incíviques. També fenòmens com el consumisme, problemàtiques com el distanciament intergeneracional, o la manca de conciliació entre l'esfera laboral i la domèstica, incideixen de manera directa en provocar problemàtiques de civisme.

Finalment, cal destacar que circumstàncies econòmiques com l'atur i les problemàtiques socials que se'n deriven tenen un efecte directe sobre la relació de la ciutadania amb l'espai públic, així com en la capacitat d'aquesta per participar en la vida cívica.

1.3- Metodologia

El diagnòstic que presenta aquest document i els objectius amb els quals s'aborda el pla d'acció presentat es basen en l'anàlisi de dades secundàries i la realització d'entrevistes amb actors clau.

La principal font de dades a disposició de l'Ajuntament pel que fa a les problemàtiques de civisme és el registre de denúncies aixecades per la Policia Local. Per altra banda es compta amb el registre d'expedients sancionadors vinculats a l'Ordenança de Civisme i Convivència que tramita l'ajuntament, o les diferents llistes d'incidències amb les quals compten algunes de les àrees que tracten temàtiques vinculades a l'ordenança.

En el cas de l'anàlisi d'incidències el present pla incorpora també les dades recollides per agents cívics gestionats per l'Àrea de Benestar Social, Consum i Salut Pública.

La part qualitativa de l'anàlisi presentat es basa en la realització d'un conjunt de 60 entrevistes, amb personal de l'ajuntament, regidors i regidores, representants de les forces polítiques amb presència al consistori i representants d'entitats cíviques.

Les persones que han col·laborat amb les seves aportacions son les següents.

Pere Prat (Alcalde)

David Bosch (Primer tinent d'Alcalde i coordinador de l'eix de govern de gestió i millora de l'administració)

Pep Mas (Quart tinent d'alcalde i responsable de l'eix de serveis a la ciutadania)

Maria Gràcia Poblet (Regidora d'Habitatge)

Maria Carme Bassas (Regidora de Medi Ambient)

Críspul Català (Regidor de Seguretat ciutadana)

Joan Carles Rovira (Regidor de Benestar, Salut Pública i Consum)

Pere Riera (Regidor d'Urbanisme)

Jaume Carbonell (Regidor de mercats i fires)

Lluís Soler (Regidor d'educació)

Marta Pujals (Síndic de Greuges)

Antoni Sánchez (regidor PxC)

Josep Colomer (regidor PSC)

Àgata Gelpi (Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum)

Noèlia Gutiérrez (Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu)

Betlem Parès (Oficina d'Habitatge)

Anna Tubau (Unitat GIS – Serveis Territorials)

Montse Mestres (Salut Pública)

Jesús Calvo (Policia Local)

Carme Trillas (Policia Local)

Ramon Crespi (Cultura)

Ernest Arnau (Educació social en medi obert)

Anna Masnou (Servei d'Informació i Atenció a les Dones)

Dolors Colom (Medi Ambient)

Josep Pou (Serveis Territorials)

Toni Rubia (Pla Educatiu d'Entorn)

Anna Corts (Joventut)

Gemma Tobella (Educació)

Núria Macià (Promoció Econòmica)

David Romeu (Serveis Territorials)

Maria Carme Noguera (Organització, Persones i Administració electrònica)

Xavier Genaró (Esports)

Quim Domènech (Brigada Municipal)

Maria Jesús Cordero (Casa d'Oficis)

Montse Llorens (Aula de Formació d'Adults Miquel Martí i Pol)

Maira Costa (Mòdul de Serveis Socioculturals i a la comunitat)

Marta Cirera (Casal Cívic Frederica Montseny)

Quim Gutiérrez (Serveis Informàtics)

Eva Font (Pla director de la Societat de la Informació i el Coneixement)

Isabel Palou (VINCLE)

Berkah El Mahdi (Jamaat Essalam)

Lluís Donoso (AV. Del Barri de l'Erm)

Aurora Colom (Mares Mòn)

Pep González (AV. De Dalt Vila)

Llorenç Espinal (Associació Gent Gran del Casal de Manlleu)

Pere Callís ("El Serpent de Manlleu")

Cesca Costa (AV. Del Veïnat de Cavalleria – La Salut)

Empar Cunill (A. C. Dels Serpents de Manlleu)

Miquel Casanovas (Associació Sociocultural PIC)

Carme Peix i Mercè Pinto (Manlleu Associació de Botiguers)

Roger (Joventut Obrera Cristiana)

Jesus Soler (Grup de Defensa del Ter)

Marc Riera (Associació Pro-Ateneu)

Marta Miarons (AE. Arrels)

Idrisi Mohamed (Club de boxa Hookschool)

Pep Crespi (Club de Bàsquet)

Antonio Moyano (Peña Flamenca de Manlleu)

Maria Rosa Vilaró (AV del Barri del Puig)

Maria Mercè Farrés (AV. Del Barri de Gràcia)

Josep Carbonell (AV. Del Veïnat de Vista Alegre)

José Ramón Gutiérrez (AV. de La Coromina)

1.4- Objectius del pla

El present Pla de Civisme s'orienta tant a l'aplicació de l'ordenança de civisme com al foment de la cultura cívica.

Això implica establir un marc per a una política de civisme integral que per una banda ordeni l'estratègia municipal per prevenir i evitar en la mesura del possible les conductes incíviques i per l'altra consideri les actuacions municipals orientades a fomentar una cultura cívica.

Amb aquest enfocament transversal les actuacions plantejades aborden les problemàtiques de comportament a l'espai públic amb les que s'enfronta la ciutat (neteja, ús adequat de l'espai públic i el mobiliari urbà, tinença responsable d'animals...) alhora que aborden també les actuacions que incideixen en establir una estratègia de *corresponsabilització* de la ciutadania en la millora de la vida comunitària i la cohesió social.

Podem sintetitzar els objectius del Pla en els següents eixos estratègics:

- Oferir directrius clares i concretes per a l'aplicació de l'ordenança de civisme aprovada pel municipi, i definir actuacions clau per millorar la relació entre la ciutadania i l'espai públic.
- Ordenar i proposar millores de les actuacions de foment de la cultura cívica que es realitzen al municipi.

Els àmbits d'actuació prioritaris en els quals proposa actuacions aquest pla es basen en el diagnòstic de les problemàtiques de civisme al municipi realitzat a partir de l'anàlisi de les denúncies vinculades a l'ordenança, les incidències recollides per agents cívics i l'elaboració d'entrevistes amb informants clau. Els objectius que es defineixen en aquest pla han de ser revisats en un futur, en funció de l'evolució de les problemàtiques detectades, a partir dels mecanismes de revisió que es plantegen en el propi pla d'actuació.

Taula 1: Definició dels eixos d'actuació, àmbits de treball i objectius prioritaris del Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015)

Eixos d'actuació	Àmbits de treball	Objectius
Relació de la ciutadania amb l'espai públic.	-Manteniment i millora de l'espai públic	-Prevenir la realització de grafitis -Prevenir el maltractament del mobiliari urbà -Manteniment i cura dels parcs, jardins, zones naturals i fonts. -Vetllar per la neteja de la via pública. -Promoure la neteja dels passatges particulars, patis interiors d'illes, solars buits i zones verdes particulars.
	-Gestió cívica dels residus i protecció del medi ambient	-Evitar el mal ús dels contenidors i papereres i promocionar la recollida selectiva. -Educació i sensibilització mediambiental de la població. -Millorar la recollida de trastos vells. -Fomentar el coneixement de la deixalleria municipal del Verdaguer.
	-Ús adequat de finestres i balcons	-Vetllar per l'endrega de finestres i balcons.
	-Activitats comercials	-Vetllar per l'ocupació de la via pública per part dels comerços. -Vetllar per el compliment dels horaris de les activitats.
	-Animals	-Promoure la tinença responsable de gossos. -Evitar la proliferació d'animals peridomèstics.
	-Sorolls	-Promoure la mediació ciutadana per al silenci.
Foment de la cultura cívica	-Drets i deures dels ciutadans	-Promoure el coneixement dels drets i deures de la ciutadania. -Fomentar el coneixement de la figura de la Síndica de Greuges Municipal -Donar a conèixer la mediació ciutadana com a mecanisme per a resoldre conflictes de convivència -Foment de la informació ciutadana i definició d'una estratègia de comunicació municipal.
	-Dignitat de les persones i rebuig de la violència	-Prevenir la identificació de l'incivisme amb el col·lectiu de persones novvingudes. -Prevenició de la violència física o psicològica.
	-Dinamització juvenil	-Prevenir les actituds incíviques entre joves.
	-Foment de la solidaritat intergeneracional	-Recolzar la interacció intergeneracional per a treballar valors cívics.
	-Sentiment de pertinença	-Potenciar les festes i activitats de foment de la sociabilitat comunitària. -Potenciar la identificació ciutadana amb la ciutat. -Polítiques de preservació i vinculació de la ciutat al riu Ter. -Fomentar el comerç lineal.
	-Educació per la ciutadania	-Fomentar la capacitat de la població i lluitar contra l'analfabetisme. -Promoure el tractament del civisme per part de tot el col·lectiu d'agents educatius. -Fomentar el respecte al vianant i la solidaritat viària.
	-Participació ciutadana	-Responsabilització de la ciutadania en el foment i la pràctica del civisme. -Fomentar l'intercanvi de serveis de manera desmercantilitzada. -Dinamització dels consells de participació. -Foment de l'associacionisme. -Recolzament a iniciatives ciutadanes orientades al tractament de l'exclusió social.
	-Pràctiques de bon govern	-Millora de la transversalitat de totes les àrees en la definició de les polítiques de civisme. -Reforç de la proximitat com a mecanisme per estar en contacte amb totes les problemàtiques.

2- Marc d'actuació del pla

2.1- Marc legislatiu i competències municipals

La potestat normativa local, i específicament la potestat municipal d'intervenció en l'activitat de la ciutadania és regulada a l'article 84.1.a de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i l'article 236.1.a del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

Segons el Decret legislatiu 2/2003, els ens locals poden intervenir l'activitat de la ciutadania per mitjà de l'aprovació de bans o ordenances, la submissió a llicència i actes de control preventiu, i els ordres individuals de manament.

L'ajuntament de Manlleu disposa d'una ordenança de civisme que va ser aprovada inicialment pel Ple municipal en sessió del dia 20 de juliol de 2005 i definitivament al ple del dia 26 d'octubre de 2005. Posteriorment aquesta ordenança va ser modificada per acord de la sessió plenària ordinària del dia 15 de febrer de 2006. Publicada la modificació al BOP el dia 28/02/2006 i al DOGC de 15/03/2006. En la sessió plenària del 17/02/2009 es va aprovar una modificació, la qual va sortir publicada al BOP núm. 56, de 06/03/2009, un extracte al DOGC núm. 5341 de 18/03/2009 i al diari El Periódico del dia 09/05/2009.

Per altra banda l'ajuntament consta de diverses ordenances que afecten de manera directa a aspectes que son desenvolupats per el present Pla de Civisme de Manlleu.

L'Ordenança Municipal Reguladora de la Tinença d'Animals Domèstics i de Companyia, aprovada en el Ple de l'Ajuntament el 20 de gener de 2000 i modificada per acords plenaris de 28 de maig de 2002, 29 d'abril de 2003, 21 de juny de 2006 i 20 d'octubre de 2009, regula la tinença, el comerç, la protecció i el tractament dels animals domèstics amb l'objectiu de preservar els beneficis que els animals aporten a les persones, regular les condicions del seu benestar i assegurar els aspectes relacionats amb la seguretat i la tranquil·litat dels ciutadans.

Finalment l'Ordenança de Participació Ciutadana, aprovada pel Ple de l'Ajuntament en la sessió del dia 20 d'abril de 2010, té per objecte impulsar i regular les formes, mitjans i procediments d'informació i participació de les persones i entitats de la ciutat, en la gestió municipal, considerant la ciutat com un espai políticament organitzat on es produeixen conflictes d'interessos entre grups socials i entre les persones i on convé establir instruments de diàleg i debat, de caràcter obert, participatiu i pluralista.

3- Diagnòstic

3.1- Anàlisi sociodemogràfica

L'anàlisi de l'estructura demogràfica i socioeconòmica de la ciutat és útil per a la caracterització de les condicions que incideixen en la definició d'un tipus o un altre de problemàtiques de civisme així com per adequar totes les actuacions de prevenció i sensibilització a la realitat i característiques de la ciutat de Manlleu.

Amb aquest objectiu en aquest apartat s'analitzen diversos indicadors demogràfics bàsics: el creixement de la població durant la última dècada, la distribució de la població estrangera dins del municipi, la densitat de persones per llar i les piràmides de població per edat i sexe a cada barri.

Coneixent amb detall les característiques sociodemogràfiques de cada barri es pot incidir de manera més precisa en la definició de polítiques de civisme en cadascun d'aquests.

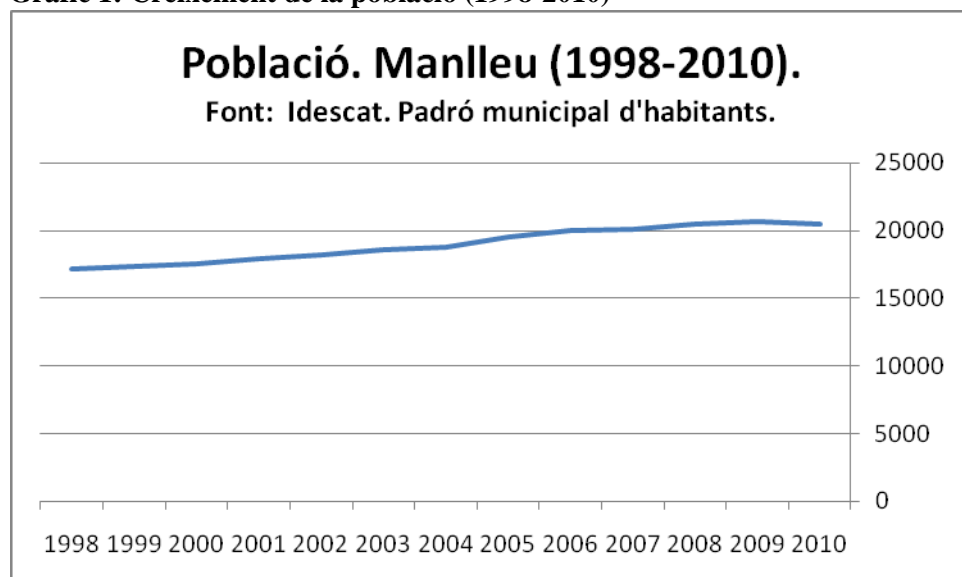
Per altra banda es presenta una lectura dels principals indicadors socioeconòmics de la ciutat que també són útils per a la contextualització de les polítiques locals de civisme. El mercat de treball al municipi, així com dels sectors de producció, l'atur registrat i el nivell d'estudis de la població ens ofereixen indicadors a tenir en compte a l'hora de desenvolupar les polítiques de civisme.

3.1.1- Dades demogràfiques bàsiques:

El creixement de la població a Manlleu ha estat constant durant els últims 15 anys. La immigració ha estat l'artífex d'aquest creixement, sobretot a partir de la segona meitat dels anys 90, amb increments anuals progressius.

A partir de 2009 sembla però que la crisi econòmica impacta en el creixement de la població i aquesta deixa de créixer per primer cop des de 1998.

Gràfic 1: Creixement de la població (1998-2010)

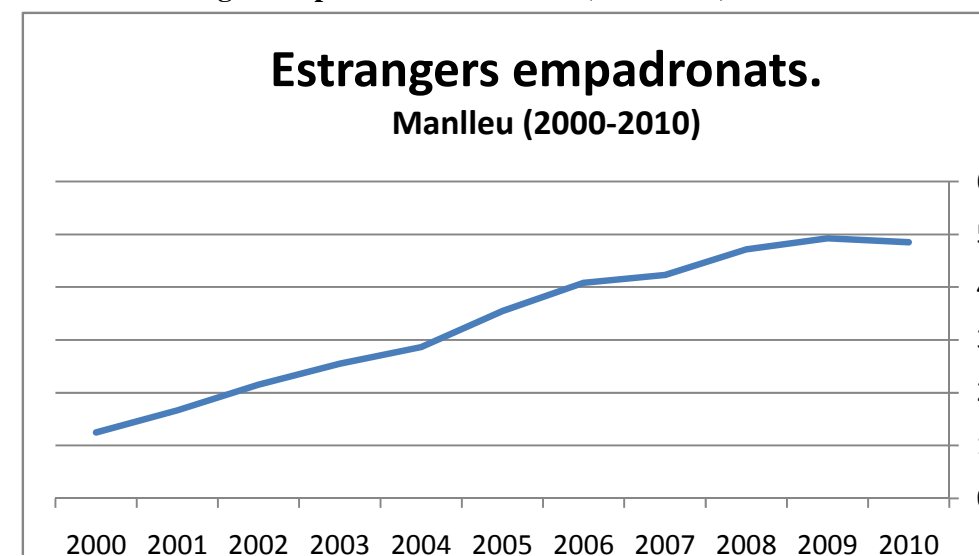

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

El creixement de la població, especialment significatiu a partir de 1999 i durant la primera dècada del segle XXI, es relaciona amb l'arribada de població de nacionalitat estrangera, de totes maneres aquesta arribada també s'ha vist aturada a partir de 2009, arrel de la crisi econòmica arribant al

punt que el 2010 és el primer any després d'una dècada de creixement ininterromput en què el nombre de persones estrangeres empadronades al municipi ha estat menor que a l'any anterior.

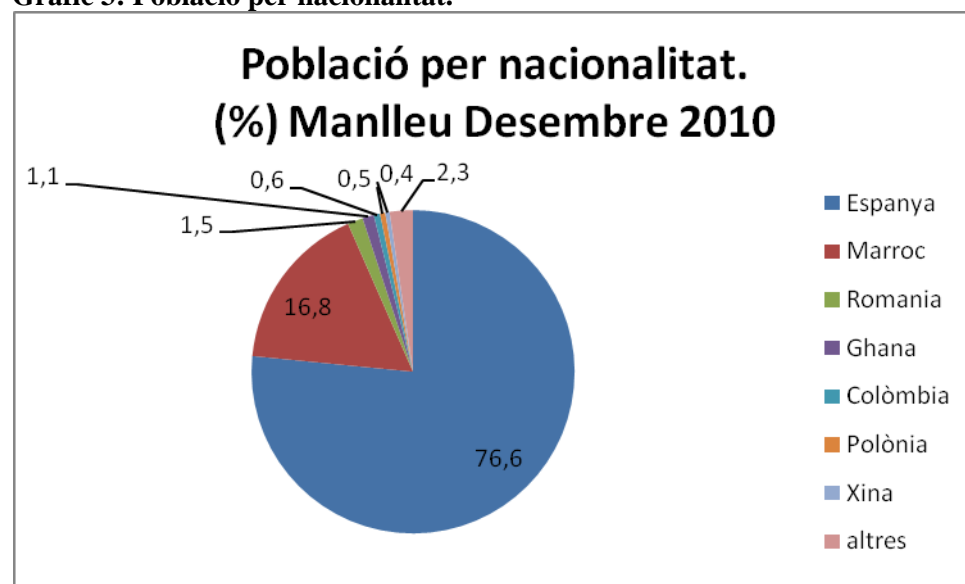
Gràfic 2: Estrangers empadronats a Manlleu (2000-2010)

Font: Idescat. Padró municipal d'habitants.

La població estrangera representa a desembre de 2010 un 23,4% de la població total de la ciutat. Una dada que ha augmentat sensiblement si es considera que a l'any 2000 representava tant sols un 7,3% de la població del municipi.

Gràfic 3: Població per nacionalitat.

Font: Padró municipal.

Dintre el col·lectiu de la població estrangera, tot i la diversificació, és majoritari el col·lectiu marroquí, que representa més d'un 70 % de la població estrangera al municipi i suposa un 16,8 % del total de la població.

Si observem la distribució de la població estrangera per barris podem observar que els barris amb major presència de població estrangera són el barri de l'Erm (38,1%) i el barri de Vista Alegre (33,9%) que tenen un percentatge de població estrangera sensiblement superior a la mitjana del municipi (23,4%).

A continuació els barris que concentren més població estrangera són Baix Vila (25,3%) i Dalt Vila (24,0%), amb percentatges lleugerament per sobre de la mitjana.

Just per sota la mitjana del municipi, el barri de la Coromina (20,8%) i el de Vilamirosa (17,8%).

Finalment com a barris amb menor concentració de població estrangera cal destacar el barri del Puig (15,7%), el barri Nou (14,6%), el barri de Gràcia (11,8%) i el veïnat de Cavalleria-La Salut (11,1%).

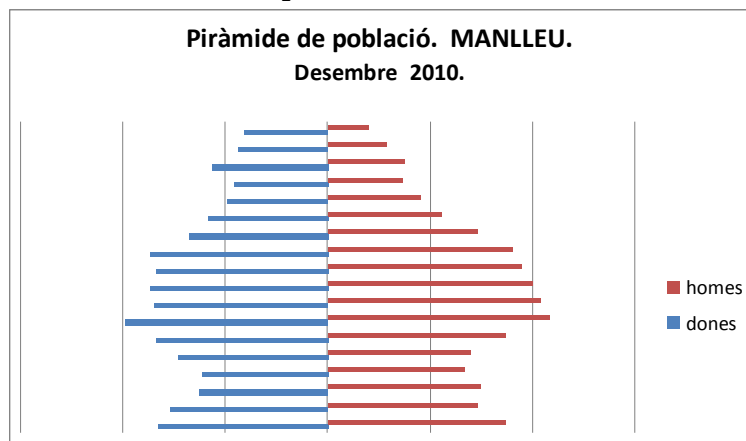
Taula 2: Població estrangera per barris (2010).

Barri	Persones	Nacionalitat estrangera	%
Baix Vila	1827	463	25,3
Cavalleria - La Salut	2568	284	11,1
Dalt Vila	788	189	24,0
El Puig	1918	301	15,7
Erm	6492	2475	38,1
Gràcia	2081	246	11,8
La Coromina	755	157	20,8
Nou	916	134	14,6
Vilamirosa	2393	425	17,8
Vista Alegre	383	130	33,9
TOTALS	20517	4811	23,4

Font: Padró Municipal d'Habitants. Desembre 2010.

Manlleu, pel que fa a la piràmide de població, es caracteritza per una estructura demogràfica on dominen les mitjanes edats. Comparativament Manlleu té un percentatge de menors de 16 anys (19%) lleugerament que la mitjana catalana (16,15%).

Gràfic 4: Piràmide de població. Manlleu. Desembre de 2010.

Font: Padró Municipal d'Habitants.

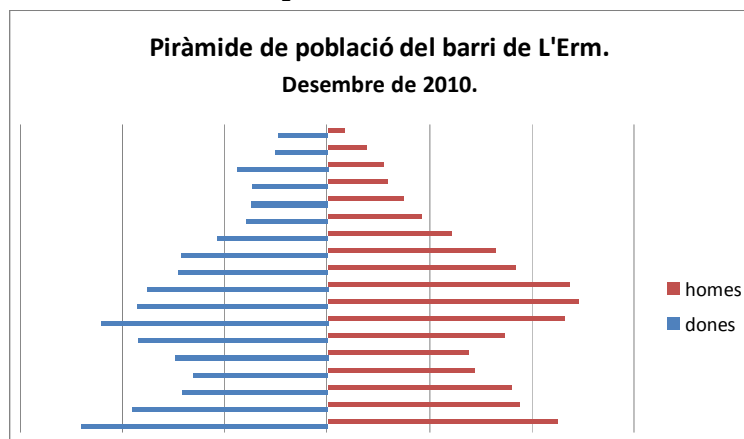
Si focalitzem l'anàlisi demogràfic a nivell de barri, trobem tres tipus ideals de piràmides de població: progressiva, regressiva i desequilibrada.

- **progressiva**, de base ampla i cim petit (Erm)
- **regressiva**, de base més estreta que al centre i cim relativament ampli (Cavalleria – La Salut, Dalt Vila, El Puig, Gràcia, Vilamirosa, Nou)
- **desequilibrada**, quan existeix una desproporció tant en el que respecta a la composició segons sexe, com pel que fa a les edats (Baix Vila, La Coromina, Vista Alegre).

El barri de l'Erm respon a una estructura demogràfica de tipus progressiu que es caracteritza per respondre a una població en ràpid creixement on els grups d'edat més joves són proporcionalment més nombrosos que els d'edats més avançades.

Aquesta situació coincideix també amb una densitat de persones per llar (3,21 p/ll) superior a la mitjana del municipi (2,95 p/ll) i amb l'índex de població de nacionalitat estrangera més alt del municipi (38,1%).

Gràfic 5: Piràmide de població del barri de l'Erm. Desembre de 2010.

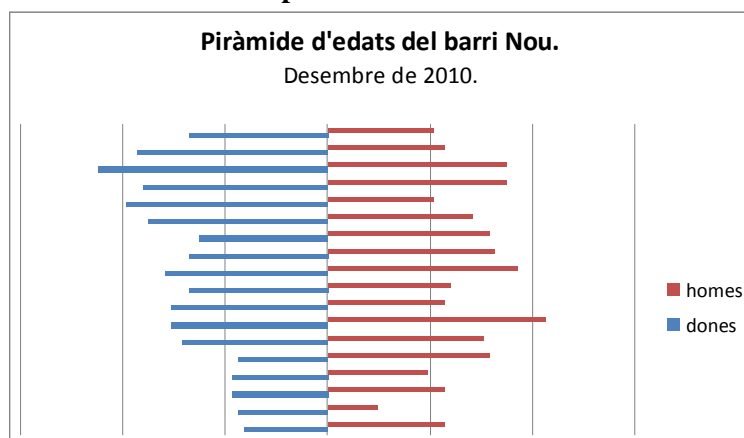
Font: Padró Municipal d'Habitants

En el grup de les estructures demogràfiques anomenades regressives trobem el barri Nou, el veïnat de Cavalleria – La Salut, i els barris de El Puig, Gràcia, Vilamirosa i Dalt Vila.

Entre aquests, el barri Nou representa l'exemple més clar de barri on la presència de persones d'edats avançades és més que significativa. Aquest barri es caracteritza perquè els grups d'edats més avançats superen en nombre a tots els altres configurant la imatge d'una piràmide invertida.

El barri Nou també es caracteritza per una de les densitats de població més baixes de la ciutat (2,64 p/llar) i un percentatge de població estrangera sensiblement per sota de la mitja del municipi (14,6%).

Gràfic 6: Piràmide de població del barri Nou

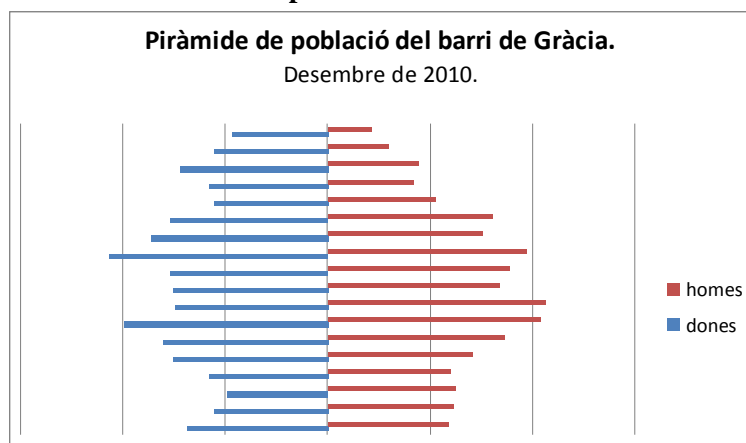

Font: Padró Municipal d'Habitants.

En una situació similar es poden caracteritzar els barris de Gràcia, Cavalleria – La Salut, Vilamirosa i El Puig. En aquests casos, es pot parlar de piràmides d'edat regressives, en què el pes dels grups d'edat intermedis és superior al pes dels grups d'infants i joves.

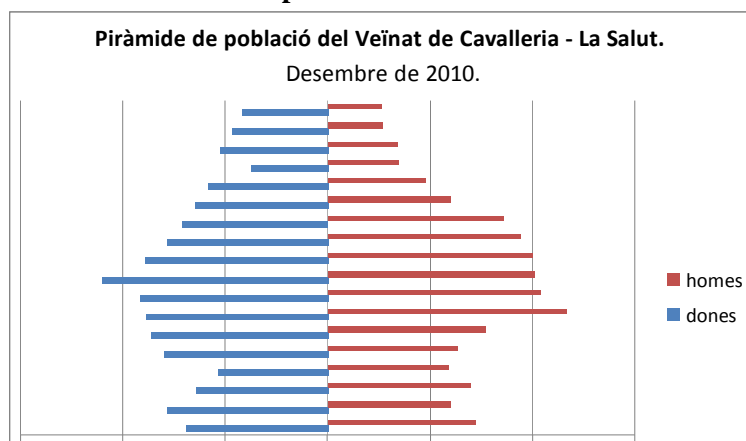
Tots ells són barris amb un índex de població de nacionalitat estrangera per sota de la mitjana de la ciutat: Gràcia (11,8%), Cavalleria – La Salut (11,1%), Vilamirosa (17,8%) i El Puig (15,7%). Per altra banda compten amb una densitat de persones per llar al voltant, i en alguns casos superior, del valor mitjà a la ciutat: Gràcia (2,6 p/ll), Cavalleria – La Salut (3,09 p/ll), Vilamirosa (2,73 p/ll) i El Puig (2,98 p/ll).

Gràfic 7: Piràmide de població del barri de Gràcia

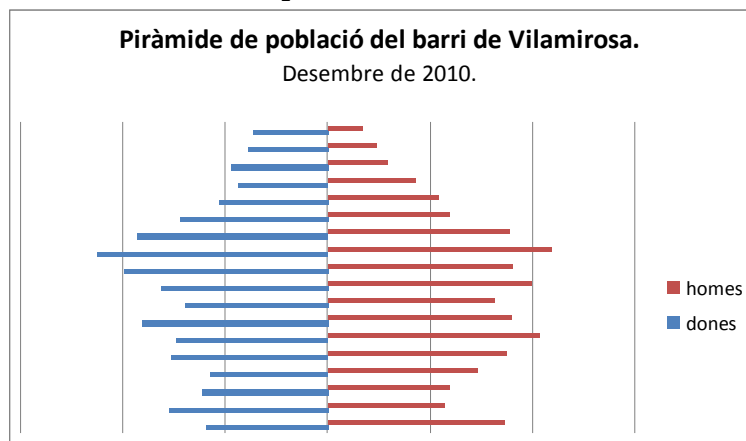
Font: Padró Municipal d'Habitants.

Gràfic 8: Piràmide de població del Veïnat de Cavalleria – La Salut

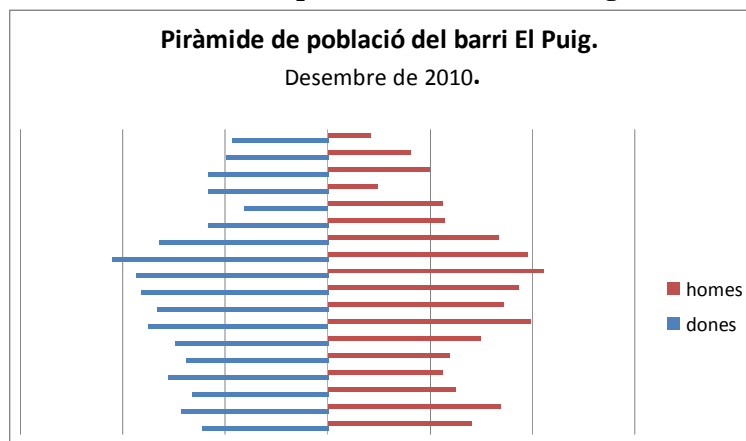
Font: Padró Municipal d'Habitants.

Gràfic 9: Piràmide de població del barri de Vilamirosa

Font: Padró Municipal d'Habitants.

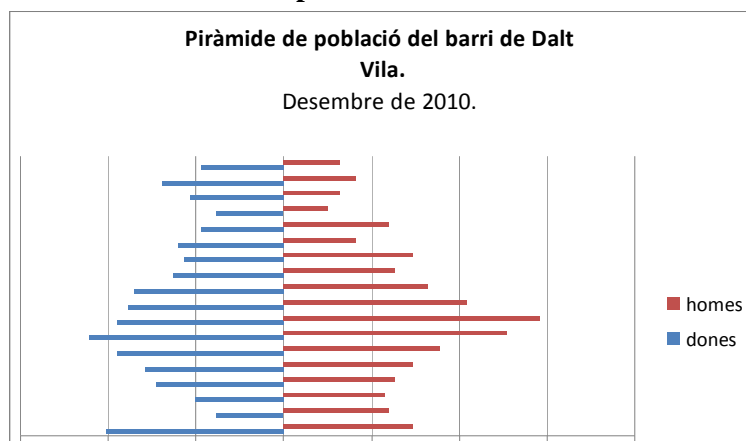
Gràfic 10: Piràmide de població del barri El Puig

Font: Padró Municipal d'Habitants.

El barri de Dalt Vila presenta una piràmide d'edats regressiva però es diferencia dels anteriors pel fet que compta amb un percentatge de població estrangera per sobre de la mitjana del municipi (24%) i l'índex de persones per llar més baix de tota la ciutat (2,39 p /ll).

Gràfic 11: Piràmide de població del barri de Dalt Vila

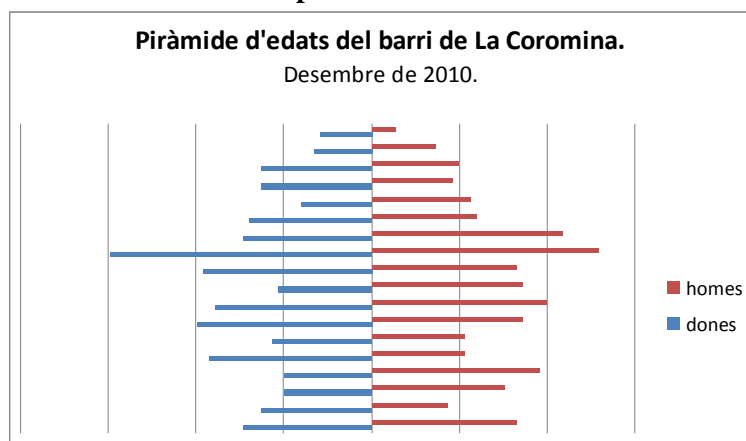

Font: Padró Municipal d'Habitants

Finalment els barris que mostren una piràmide de població desequilibrada són aquells que destaquen pel fet que tenen alguna característica demogràfica que no respon a un patró regular en la distribució proporcional per edats i sexe de la seva població.

En el cas La Coromina, per exemple, destaca la franja de persones entre 50 i 54 anys que sobresurt respecte la resta. Aquest desequilibri és degut al recent real·lotjament de famílies provinents del barri de l'Erm en els habitatges de protecció oficial construïts al voltant de la plaça Llevant.

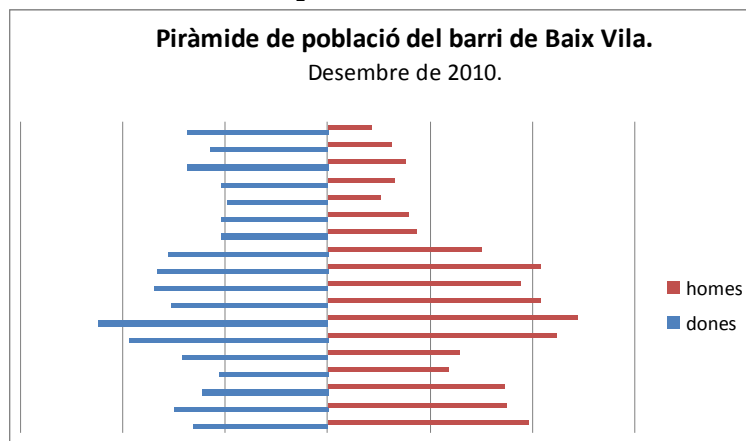
Considerant les característiques del barri, que (sense comptar el Verdaguer, Font d'en Tarrés i els disseminats) es tracta del menys poblat (755 persones), cal remarcar que aquest desequilibri no és significatiu.

Gràfic 12: Piràmide de població del barri de La Coromina

Font: Padró Municipal d'Habitants.

En el cas de Vistalegre i Baix Vila, els desequilibris que s'observen en l'anàlisi de les seves piràmides demogràfiques estan relacionats amb l'alt índex de població nouvinguda empadronada en aquests.

En el cas de Baix Vila, es pot parlar d'un barri antic, que ha estat de manera progressiva abandonat pels seus antics habitants i que també de manera progressiva està essent ocupat per nous. Compta en l'actualitat amb un percentatge de població de nacionalitat estrangera lleugerament per sobre de la mitjana del municipi (25,3%). Per altra banda el nombre de persones per llar es situa bastant per sota de la mitjana del municipi (2,85 p/ll) cosa que pot ser deguda a l'alt nombre de pisos buits que hi ha al barri.

Gràfic 13: Piràmide de població del barri de Baix Vila

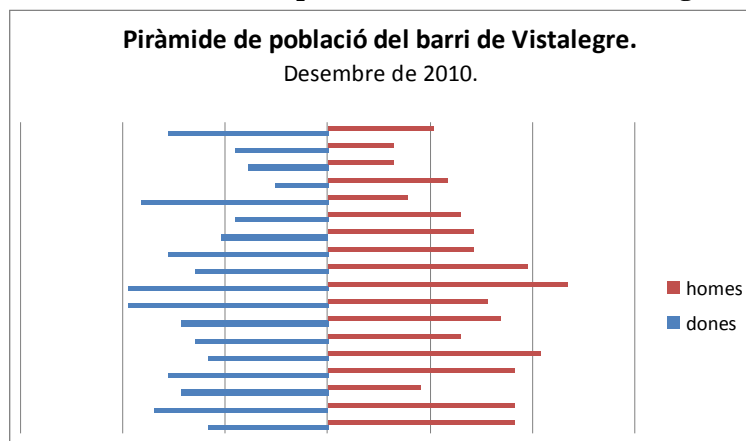
Font: Padró Municipal d'Habitants.

En el cas del Barri de Vista Alegre, amb un percentatge de població estrangera molt superior a la mitjana del municipi (33,9%), un nombre de persones per llar també superior a la mitjana (3,56 p/ll), el desequilibri cal dir que es deriva de l'existència de dues tipologies d'habitatge molt diferenciades, separades per la carretera.

Per una banda de la carretera a Vista Alegre s'hi troben habitatges unifamiliars aïllats de caràcter residencial i per l'altra diversos blocs de pisos molt densos que atrauen a la població nouvinguda d'arribada més recent pels seus preus baixos.

Aquests pisos amb lloguers baixos expliquen perquè la piràmide de població del barri presenta un desequilibri a favor d'una població, tant jove com de mitjana edat, majoritàriament masculina, que respon al tipus de nouvinguts de recent arribada al municipi i amb pocs recursos econòmics.

Gràfic 14: Piràmide de població del barri de Vista Alegre.

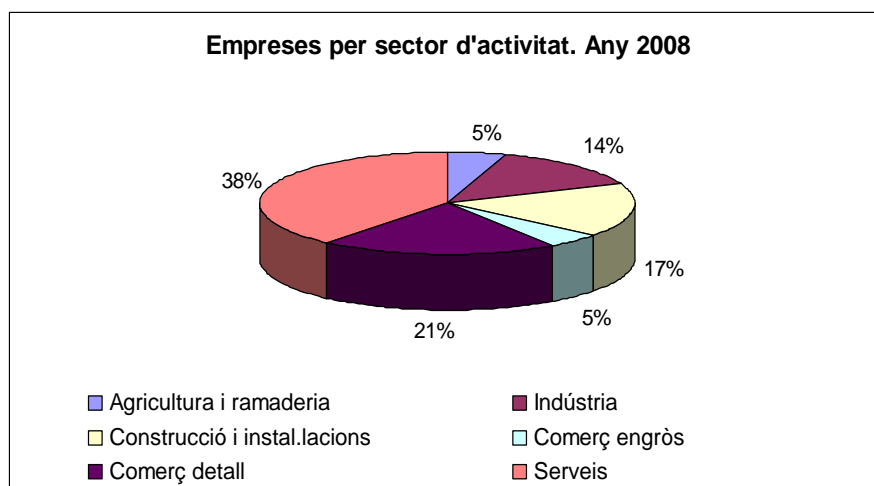

Font: Padró Municipal d'Habitants.

3.1.2- Dades socioeconòmiques:

En l'actualitat, l'anàlisi dels sectors d'activitat que operen al municipi mostra que s'ha produït una clara terciarització del teixit empresarial. El sector industrial ha anat perdent pes pel que fa al nombre d'empreses tot i que segueix essent important pel que fa a l'ocupació. El sector serveis i comercial aplega el 65% del total de les empreses de Manlleu. El comerç en concret ha passat de ser una activitat secundària a una activitat molt més especialitzada i professionalitzada.

Gràfic 15: Empreses per sector d'activitat.

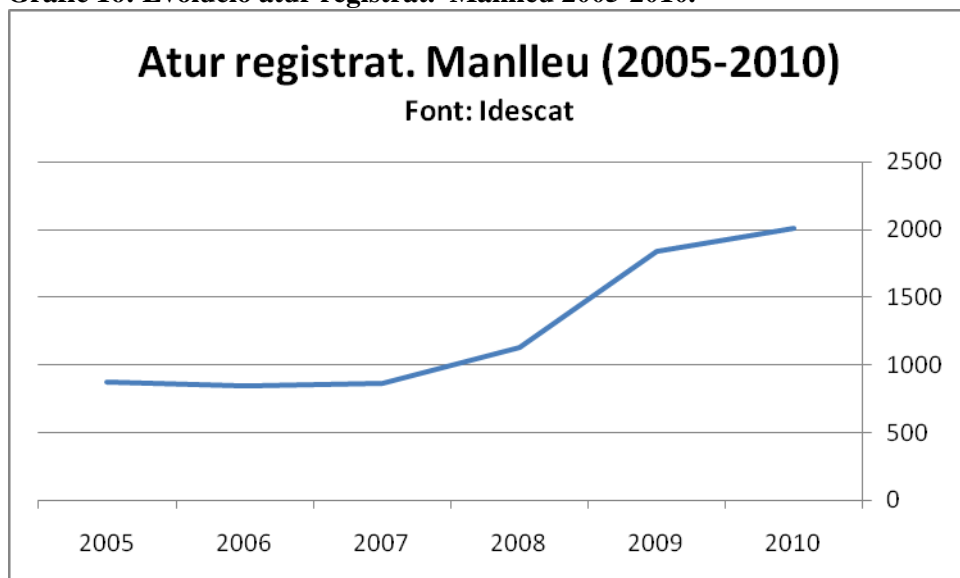
Font: OPE. Juliol 2009.

Durant els primers anys del segle XXI, s'ha produït a Manlleu un cert relleu de les activitats industrials a favor de les activitats terciàries i de la construcció.

Les indústries manufactureres continuen sent l'àrea econòmica que aglutina el major nombre de persones assalariades entre els anys 2000 i 2005. Dins d'aquest subsector s'aglutinen diversos subsectors com les indústries de productes alimentaris i begudes, amb un pes especial de les càrnies a tota la comarca d'Osona, la fabricació de productes metàl·lics i les indústries de construcció de maquinària i equips mecànics (Lope *et al.*, 2009).

Però si durant la dècada dels noranta l'activitat més dinàmica era la industrial, progressivament durant els primers anys del segle XXI, d'altres sectors, per una banda la construcció i sobretot els serveis, han guanyat pes.

La caiguda de l'activitat a la construcció però es fa evident a partir de 2008. El nombre de persones que s'inscriuen al registre de l'atur creix de manera considerable doblant-se en només dos anys (2008-2010), passant de 1134 persones a inicis de 2008 a 2096 persones a Gener de 2011.

Gràfic 16: Evolució atur registrat. Manlleu 2005-2010.

Font: Idescat.

Per sectors l'atur registrat durant el 2010 mostra un impacte especial de la pèrdua de llocs de treball en el sector industrial, tant a Manlleu (28,3% de tot l'atur registrat), com al conjunt de la comarca d'Osona (30,9%), en relació al conjunt de Catalunya (17,7%).

Taula 3: Atur registrat per sectors 2010. Percentatges.

	Manlleu	Osona	Catalunya
Agricultura	1,3	1,7	1,5
Indústria	28,3	30,9	17,7
Construcció	18,6	15,4	17,4
Serveis	38,1	44,4	58,2
Sense ocupació anterior	13,7	7,5	5,2
Total	100,0	100,0	100,0

Font: Idescat. Banc d'estadístiques de municipis i comarques.

La Taxa d'atur a Manlleu, a gener de 2011 és del 20.08%, per sobre de la mitjana tant d'altres municipis de la comarca (Vic: 18.24% i Torelló:16.24%) com de la mitjana d'Osona (15,56 %) i de Catalunya (14,9 %).

Taula 4: Taxa d'atur per sexes. Manlleu, Osona i Catalunya. Gener 2011.

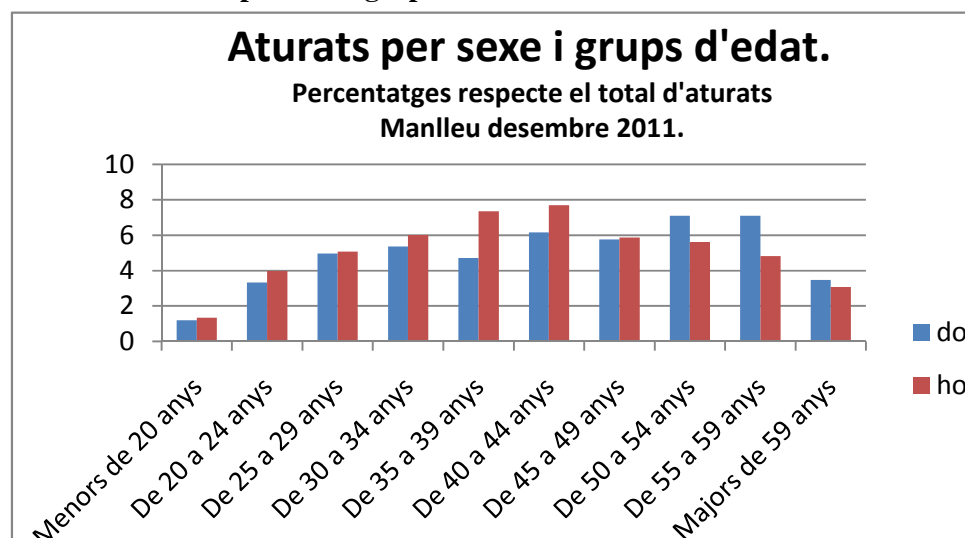
	HOMES	DONES	TAXA D'ATUR
MANLLEU	18.63%	21.95%	20.08%
OSONA	13.76%	17.84%	15.56%
CATALUNYA	14.18%	15.79%	14.90%

Font: Oficina de Promoció Econòmica.

Entre les persones a l'atur residents a Manlleu registrades a Gener de 2011 destaca el percentatge d'homes d'entre 35 a 39 anys, i 40 i 44 anys. Aquest és un col·lectiu que ha estat especialment castigat per la crisi tant al sector de la indústria com al sector de la construcció.

També destaca l'atur femení en edats més avançades (50-54 i 55-59 anys).

Gràfic 17: Aturats per sexe i grups d'edat. Manlleu Desembre de 2011.

Font: Oficina de Promoció Econòmica.

Les condicions d'especial afectació de Manlleu pel que fa a l'atur, s'expliquen parcialment a partir de l'anàlisi del nivell d'estudis de la població.

La població de Manlleu té un nivell d'instrucció per sota tant de la mitjana de la comarca com de la mitjana catalana. Aquest tret és especialment significatiu si s'observa el percentatge d'analfabetisme de Manlleu que pràcticament dobla la mitjana catalana. També si s'observa la participació de la població en estudis superiors i universitaris cal destacar que és sensiblement inferior a la mitjana de la comarca i a la mitjana catalana.

Taula 5. Població segons nivell d'estudis (%). Població de 10 anys i més.

	Manlleu	Osona	Catalunya
No sap llegir ni escriure	4,14	2,27	2,27
Sense Estudis	17,51	11,34	11,47
Primer grau	29,19	28,54	26,22
ESO, EGB, Batx.Elemental	24,64	28,36	25,57
FP Grau mitjà	4,93	5,90	5,40
FP Grau superior	3,50	4,26	5,26
Batxillerat superior	8,11	9,07	11,01
Diplomatura	4,63	5,51	6,14
Llicenciatura i doctorat	3,35	4,76	6,66
TOTAL	100	100	100

Font: Idescat (2001). (Lope et al., 2009)

3.2- Anàlisi del civisme a Manlleu

3.2.1- Anàlisi quantitatiu dels indicadors d'actituds incíviques.

Amb el registre d'actes aixecades per la Policia Local ens podem fer una idea de conjunt d'actuacions sancionadores que inicia l'Ajuntament en matèria de civisme. Durant el 2010 s'han aixecat 123 actes per infraccions vinculades a l'ordenança de civisme.

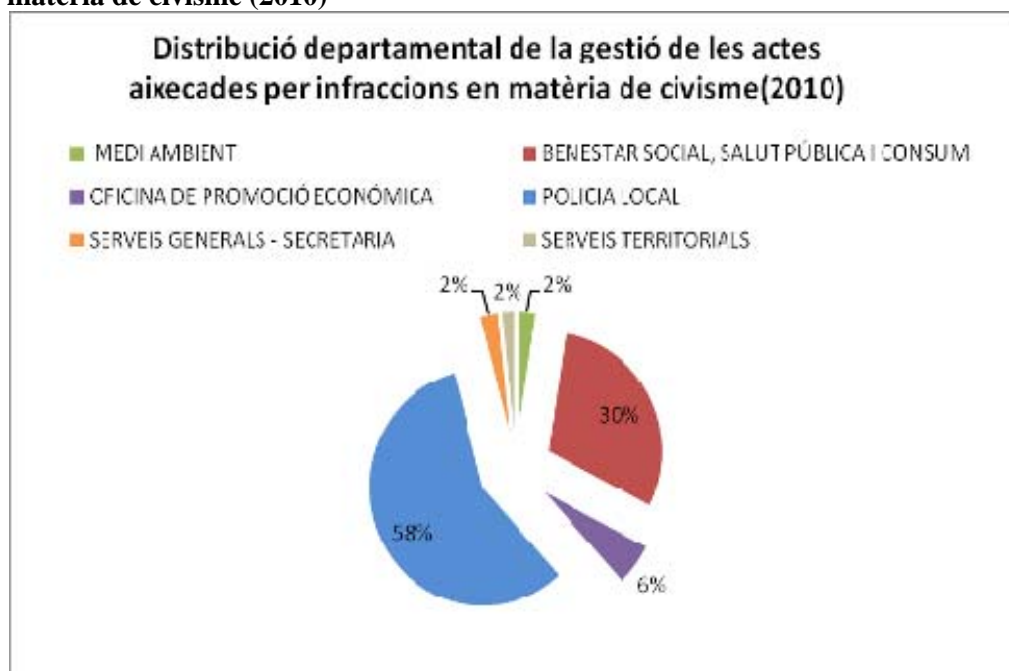
La gestió dels expedients sancionadors que es deriven d'aquestes actes implica diverses àrees i serveis de l'ajuntament.

La Policia Local s'ocupa de la gestió d'un 58% de les penalitzacions per infraccions vinculades a les normes de comportament de la ciutadania a l'espai públic, les que fan referència al consum de begudes alcohòliques al carrer, les que fan referència a la falta de respecte a agents o a treballadors municipals, les que fan referència a no respectar el descans dels veïns i les que fan referència a no respectar l'horari ni l'ordre d'espectacles públics.

L'àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum s'ocupa de les infraccions que fan referència a la tinença responsable d'animals, que representen un 30% de les infraccions denunciades durant el 2010.

Les sancions per les infraccions que fan referència a activitats comercials (6%) les gestiona l'Oficina de Promoció Econòmica, les que fan referència a incidències de neteja (2%) les gestiona Medi Ambient i les que fan referència a obres (2%) les gestiona Serveis Territorials. En el cas de l'any 2010, l'àrea de Serveis Generals – Secretaria va gestionar diverses actes aixecades en motiu de no respectar l'horari ni l'ordre d'espectacles públics.

Gràfic 18: Distribució departamental de la gestió de les actes aixecades per infraccions en matèria de civisme (2010)

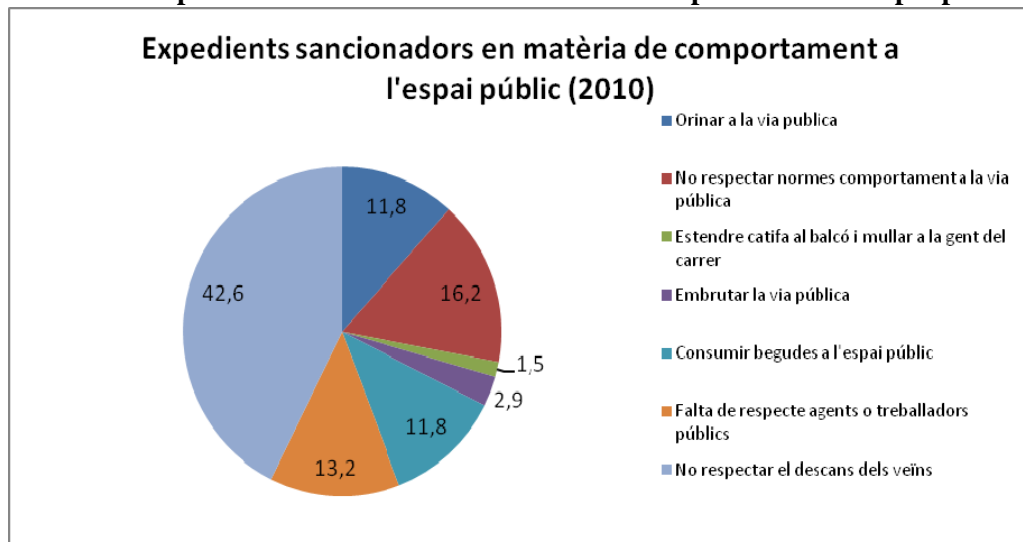
Font: Actes aixecades per la policia municipal.

Entre els expedients sancionadors en matèria de comportament a l'espai públic aixecats per la Policia Local durant el 2010 es pot destacar que les denúncies per no respectar el descans del veïnat representen més d'una tercera part de les actes aixecades per la policia.

El segon grup d'infraccions més freqüents es reparteix entre la manca de respecte a les normes de comportament a la via pública, la falta de respecte a agents o personal públic, el consum de begudes alcohòliques a l'espai públic i les denúncies per orinar a la via pública.

Al llarg del 2010 les actes aixecades per estendre catifa al balcó i mullar a la gent del carrer o embrutar el carrer han representat menys del 3% de les actes aixecades en matèria de comportament a l'espai públic.

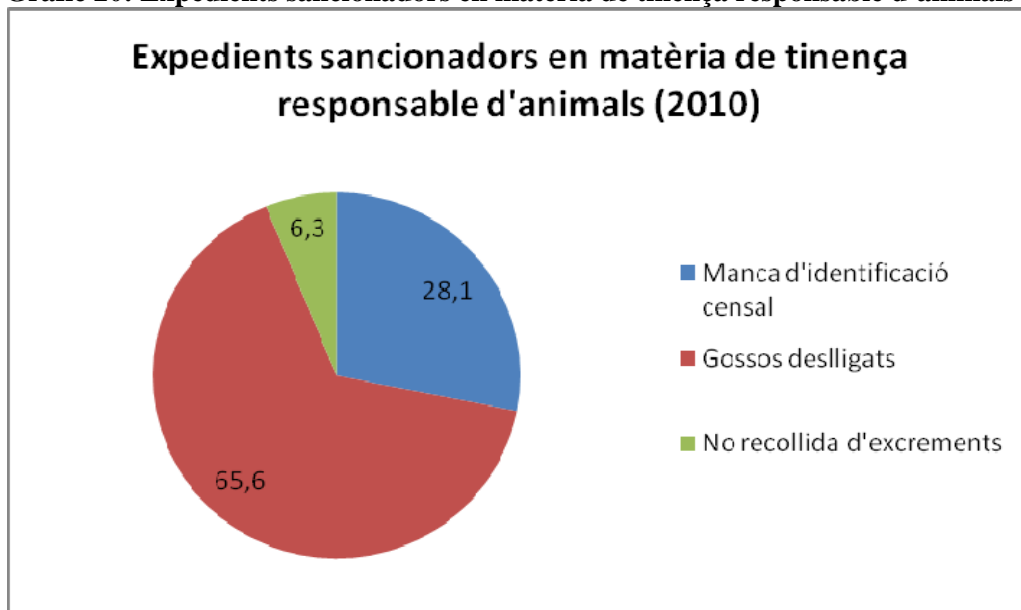
Gràfic 19: Expedients sancionadors en matèria de comportament a l'espai públic (2010)

Font: Policia Local de Manlleu. Número d'actes aixecades durant l'any 2010.

Pel que fa a les actes aixecades per qüestions relacionades amb la tinença responsable d'animals, cal destacar que un 65% de les denúncies per part de la policia han estat aixecades per portar els gossos deslligats, i gairebé una tercera part per trobar a faltar la identificació censal dels gossos (28,1%). En aquest apartat destaca que només un 6% de les denúncies en matèria de tinença responsable d'animals s'ha aixecat per no recollir les femtes dels animals. Aquest fet contrasta amb el que és una de les principals problemàtiques de civisme, segons la percepció de la ciutadania, s'explica perquè la presència de la policia és un element dissuassori entre les persones que tenen gossos.

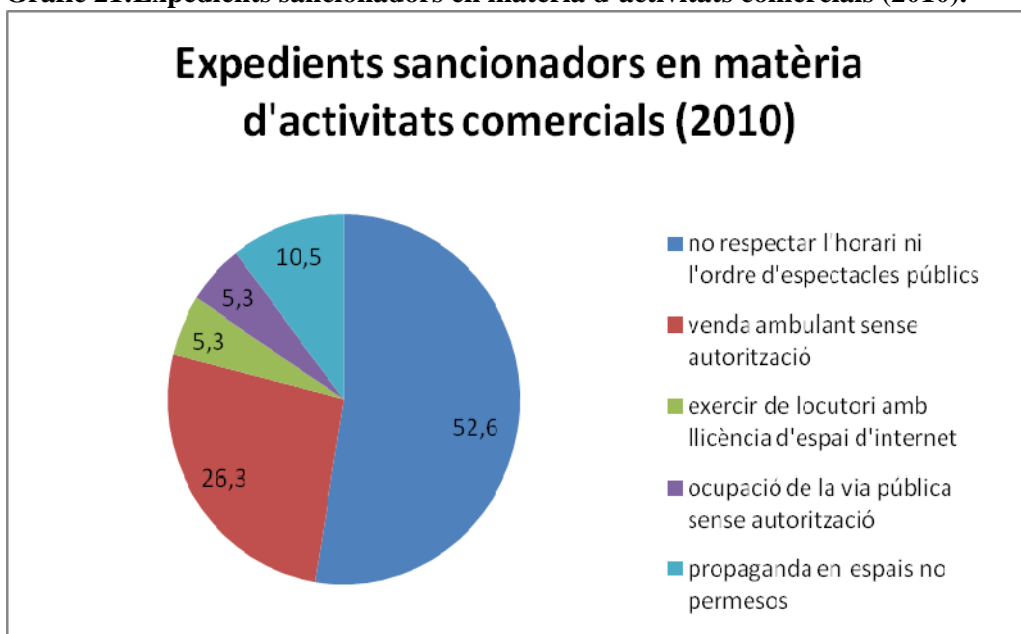
Gràfic 20: Expedients sancionadors en matèria de tinença responsable d'animals (2010)

Font: Policia Local de Manlleu. Número d'actes aixecades durant l'any 2010.

Els expedients sancionadors en matèria d'activitats comercials es caracteritzen per diverses tipologies. La tipologia d'infraccions més corrent que representa una mica més de la meitat de les actes aixecades són denúncies per no respectar els horaris ni l'ordre d'espectacles públics. El segon grup amb un 26,3% fa referència a denúncies per venda ambulant no autoritzada. En tercer lloc hi trobem les actes aixecades per propaganda enganxada en espais no permesos. Finalment incidències com la d'exercir un tipus d'activitat sense disposar de la llicència apropiada, o ocupar la via pública sense autorització, s'han denunciat en comptades ocasions.

Gràfic 21: Expedients sancionadors en matèria d'activitats comercials (2010).

Font: Policia Local de Manlleu. Número d'actes aixecades durant l'any 2010.

3.2.2- Anàlisi qualitatiu de l'actuació municipal pel civisme a Manlleu.

En aquest apartat s'hi analitzen les actuacions desenvolupades per l'Ajuntament en els àmbits de treball detectats com a claus pel Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015).

S'exposen les actuacions municipals, les propostes de futur i les necessitats detectades en els diferents àmbits de treball que configuren l'eix estratègic de treball per a la millora de la relació entre la ciutadania i l'espai públic, així com també en els àmbits de treball que fan referència a l'eix estratègic de foment de la cultura cívica.

Com s'ha exposat en l'apartat sobre els objectius del pla, els àmbits de treball que considera el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) són els que s'ha detectat com a estratègics a través de l'anàlisi de les denúncies aixecades per la Policia Local, l'anàlisi de les incidències detectades per agents cívics i la realització d'entrevistes amb personal municipal, responsables polítics i representants del teixit associatiu.

Les temàtiques en les quals treballa el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015), com es contempla a l'apartat sobre el control i el seguiment de l'aplicació del pla, poden ser revisades en funció de les necessitats municipals i de l'evolució del tractament de les problemàtiques.

El Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) ofereix un marc integral, que té en compte dos eixos estratègics bàsics, que donen peu a desenvolupar, si es considera necessari en un futur, més àmbits de treball que els que es contemplen en aquest document.

RELACIÓ DE LA CIUTADANIA AMB L'ESPAI PÚBLIC

Manteniment i millora de l'espai públic i les zones naturals.

El manteniment i la millora de l'espai públic en l'organigrama de l'Ajuntament recau com a responsabilitat en l'àrea de Serveis Territorials i el servei de Medi Ambient. Serveis Territorials s'ocupa de la coordinació de la Brigada Municipal que repara el mobiliari urbà deteriorat o malmès, mentre que Medi Ambient s'ocupa de la coordinació de la neteja viària que realitza Fomento de Construcciones y Contratas S.A.

En una enquesta desenvolupada pel servei de Medi Ambient entre els mesos d'abril i juny de 2010 sobre una mostra de 365 persones, el 46% de les persones enquestades declarava que els carrers de Manlleu estaven força nets, un 41% declaraven que estaven nets però que ho podrien estar més i només un 5% de les persones enquestades declaraven que els carrers de Manlleu estaven molt bruts. En aquesta mateixa enquesta un 68% de la gent afirmava que Manlleu és una ciutat neta.

Entre les recomanacions estratègiques realitzades pel servei de Medi Ambient, pel que fa al manteniment i la neteja de l'espai públic es destaca l'interès de promoure la responsabilització de la ciutadania en el manteniment i la neteja de l'espai públic.

La campanya "Fem un barri més net" va ser una actuació promoguda per la Taula d'Entitats del Pla de Millora del Barri de l'Erm orientada a promoure la responsabilització de la ciutadania en la neteja viària. Foto: Ajuntament de

També la Policia Local contempla entre els seus objectius de cara a un futur immediat vinculats amb l'ordenança de civisme, denunciar de manera proactiva les conductes que atempten contra el bon ús de l'espai públic o embruten la via pública.

La necessitat de promoure la responsabilitat de la ciutadania en el manteniment i la neteja de l'espai públic es posa de relleu en la problemàtica de la manca de respecte al mobiliari urbà. Les accions conegudes popularment com a "gambirotaes" són un problema que costa molts diners a l'Ajuntament cada any.

L'ús de materials antivandàlics en el mobiliari urbà és una de les actuacions a dur a terme per part de la Brigada Municipal, amb el suport de Serveis Territorials, de cara a la prevenció del maltractament del mobiliari urbà.

En l'actualitat les accions de maltractament al mobiliari urbà més comunes són la destrossa de papereres i el doblegament de senyals de trànsit.

Paperera xafada a l'Avinguda de les Hortes. Foto: Ajuntament de Manlleu

Pel que fa a les papereres la Brigada Municipal té previst en un futur immediat desenvolupar reforços d'alumini a l'estructura de les papereres que facin molt difícil trencar-les.

Pel que fa a les senyals de trànsit es planteja la idoneïtat de poder-les instal·lar sempre que sigui possible en façanes, evitant la instal·lació de senyals sostingudes per barres d'alumini que són fàcilment doblegades. Amb aquest objectiu des de la Brigada Municipal es sol·licita la elaboració d'una normativa municipal que faciliti la instal·lació en façanes de les senyals de trànsit.

Senyal doblegada a l'Avinguda Diputació. Foto: Ajuntament de Manlleu

El problema del maltractament dels bens públics s'accentua amb l'arribada de la primavera i té una arrel de falta de respecte al bé comú, sense finalitat concreta, molt clara quan es fa referència a bancs, papereres i senyals de tràfic.

D'una altra naturalesa és la vandalització de les fonts públiques repartides per moltes de les places del municipi. En aquest cas les fonts són fetes malbé per persones que cerquen treure un benefici econòmic del metall que hi ha a les aixetes de les fonts.

La Brigada Municipal amb el servei de Medi Ambient s'ocupa també de la gestió de la neteja dels *graffittis* que es produeixen a façanes, parets i portes de la ciutat. Aquest treball ha servit perquè el servei de Medi Ambient hagi identificat diversos punts on es repeteixen les incidències.

Un dels punts negres en matèria de graffits. Foto: Ajuntament de Manlleu

Amb l'objectiu de prevenir la realització de *graffittis* el programa TERRITORI JOVE ha coordinat durant els últims dos anys (2009 i 2010) un concurs de *graffittis* pels volts del 25 de novembre dia mundial contra la violència masclista.

Per altra banda els serveis tècnics de l'ajuntament contemplan com a oportuna la delimitació d'un espai permanent per a *grafiters* i la definició d'un programa de dinamització per aquest espai com a mesura per al tractament de la problemàtica.

Un altra qüestió que apareix en l'anàlisi de les problemàtiques relacionades amb el manteniment i la millora de l'espai públic és la promoció de la neteja dels passatges particulars, patis interiors d'illes i zones verdes particulars. En aquests cas l'ajuntament encamina les seves actuacions al foment de la responsabilització ciutadana pel que fa al manteniment i la millora dels espais peri-comunitaris o semipúblics.

Aquesta temàtica, que està regulada per l'Ordenança de Civisme a l'article 74, ha estat treballada especialment en el marc de la taula 4 del Pla de Convivència desenvolupat pel Pla de Millora del Barri de l'Erm.

A instàncies d'aquesta taula, com a instrument d'actuació de cara el futur, l'ajuntament compta amb un dels treballs divulgatius desenvolupats per l'Institut de Desenvolupament de l'Erm (IDE), que el maig de 2008 va publicar la *Guia de l'Habitatge i de les Comunitats de Veïns i Veïnes de Manlleu*, pensada per a ser útil a tota la ciutat i elaborada en col·laboració amb el Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu (PGDM) i l'empresa de serveis a la comunitat VINCLE.

Aquesta guia és un instrument pràctic i de consulta fàcil tant per les juntes de govern de les comunitats de veïns i veïnes com per a tot el veïnat de Manlleu. La guia aprofundeix en aspectes relacionats amb l'organització del dia a dia d'una comunitat de veïns i veïnes, per millorar-ne el funcionament i la convivència, i s'emmarca entre les actuacions socio-educatives amb les comunitats de veïns i veïnes que s'han dut a terme en el marc del Pla de Millora del Barri de l'Erm.

En un altre ordre de coses, en l'anàlisi de les actuacions municipals orientades al manteniment i la millora dels espais naturals de la ciutat cal destacar el desenvolupament d'un pla de recuperació de les fonts naturals del municipi a càrrec del servei de Medi Ambient.

Aquest pla de recuperació de les fonts naturals del municipi, que s'orienta a l'objectiu de millorar el manteniment i la cura de les zones naturals i fonts, es basa en el desenvolupament d'una pàgina web per donar a conèixer les fonts naturals existents al municipi i que fa especial èmfasi en la dinamització de la pàgina entre els centres educatius.

Com a objectiu de l'àrea de medi ambient pel que fa al manteniment i la millora de les zones naturals es destaca també de cara al futur la importància del treball de la façana del riu, en col·laboració amb el Grup de Defensa del Ter (GER) i del Centre d'Estudi dels Rius Mediterranis (CERM) situat al Museu Industrial del Ter (MIT).

Gestió cívica dels residus i protecció del medi Ambient.

La gestió cívica dels residus és promoguda pel servei de Medi Ambient, que és qui coordina les campanyes d'informació i difusió per a millorar la recollida selectiva dels residus a Manlleu. Medi Ambient, entre d'altres coses, s'ocupa del disseny i la definició dels plafons informatius de promoció de la recollida selectiva així com de vetllar perquè hi hagi contenidors de vidre, plàstic, paper, i orgànic a tot Manlleu, seguint les ràtios recomanades per la Generalitat de Catalunya.

Des del servei de Medi Ambient de l'ajuntament es realitzen com a mínim dues campanyes de sensibilització a l'any.

La campanya Manlleu Recicla promou la gestió cívica de residus entre la ciutadania. Foto: Ajuntament de Manlleu

En ordre a millorar l'assessorament i la sensibilització ambiental a les empreses i personal el servei de medi ambient ofereix formació ambiental als programes d'ocupació i formació que es desenvolupen a l'OPE, realitza comunicats d'interès per a les empreses, entre d'altres actuacions.

També el servei de Medi Ambient de l'Ajuntament coordina el foment de l'ambientalització de les dependències i activitats municipals. Recentment ha coordinat l'aprovació del Pla d'Acció per l'Energia Sostenible del Municipi de Manlleu que prioritza les accions per reduir en un 20% les emissions de gasos d'efecte hivernacle l'any 2020.

El treball per a la reducció i recollida selectiva de residus implica que l'àrea desenvolupi accions per evitar el mal ús dels contenidors i papereres i promoció la recollida selectiva. Per millorar la recollida selectiva realitza un control periòdic de les àrees de contenidors del municipi, promou la instal·lació de contenidors de matèria orgànica, o desenvolupa la recollida d'escombraries als polígons industrials i l'anàlisi de la seva eficiència.

Campanya per la recollida selectiva. Foto: Ajuntament de Manlleu

També l'àrea desenvolupa la gestió de la deixalleria del Verdaguer i promou accions per fomentar el coneixement per part de la població del seu funcionament. En aquesta mateixa línia el servei de Medi Ambient també dóna especial importància a l'educació i sensibilització ambiental de la població. Es desenvolupen tant activitats dirigides a les escoles com també activitats adreçades a la resta de la població.

L'ús de les bosses d'escombraries i els contenidors és la principal qüestió que es treballa des de l'àmbit de la gestió cívica dels residus. Per altra banda l'objectiu de millorar la recollida de trastos vells és un dels reptes de futur de l'àrea. En aquest sentit el servei de Medi Ambient ha identificat un llistat de punts negres pel que fa a l'abandonament de mobles i trastos vells.

Problemàtiques de civisme relacionades amb els animals

L'àrea de Salut Pública s'ocupa de l'aplicació dels procediments sancionadors de l'Ordenança Municipal número 34 Reguladora de la Tinença d' Animals Domèstics i de Companyia.

Segons l'article 20 de la Ordenança municipal número 34, els gossos només poden anar deslligats a les zones estipulades per a tals efectes, que són la zona lliure de gossos de l'arborètum, i les zones rurals i agrícoles, sempre i quant ho facin en companyia de les persones propietàries.

L'adequació de la zona de l'Arborètum és una de les accions més importants desenvolupades per l'àrea de Salut Pública en aquest respecte, en resposta a una demanda ciutadana.

L'Arborètum ofereix a les persones propietàries dels gossos un espai per a deixar-los anar deslligats. Foto: Ajuntament de Manlleu.

Malgrat això, com s'ha observat en l'anàlisi de les actes aixecades per la policia, o les incidències registrades pels agents cívics en matèria de tinença responsable d'animals, hi ha molts punts del municipi on la població propietària de gossos tendeix a portar els gossos deslligats.

Aquestes zones coincideixen amb els punts negres detectats pel que fa al principal problema que es relaciona amb la tinença responsable d'animals que és el control de les deposicions.

Segons l'article 23 de la mateixa ordenança les persones que passegen un animal domèstic estan obligades a retirar-ne els excrements de la via pública, podent ser sancionat el no fer-ho amb multes de 90 euros.

La realitat en aquest tema és que es sanciona molt poc, doncs la presència de policia a les zones en qüestió esdevé dissuasòria per qui comet infraccions. Una de les propostes que es contempla com a adequada en aquest sentit, observant el baix nombre de sancions per no recollir els excrements que s'han aixecat durant el 2010, és la d'instaurar controls de policia de paisà per evitar que es propagui la sensació d'impunitat davant la no recollida de les femtes entre les persones propietàries dels gossos. En aquest cas es tractaria de fer una campanya sancionadora per abordar el que ja en l'actualitat es tracta d'un autèntic problema de salut pública en determinats indrets de la ciutat.

L'Ajuntament a través de l'àrea de Salut Pública es troba amb el repte de continuar desenvolupant una actuació clara i contundent de tipus sensibilitzador pel que fa a tots els hàbits que defineixen la tinença responsable d'animals (recordant a qui té gossos la necessitat de censar-los, portar-los lligats o vetllar per la convivència entre gossos grans i petits) i sobretot pel que fa als hàbits de recollir els excrements allà on es produeixin.

En aquest aspecte cal considerar que en molts sentits es tracta d'un fenomen generador d'alarma ciutadana i que és també amb la implicació dels veïns i veïnes, sobretot de les zones més afectades, com s'aconseguirà arribar a tractar la problemàtica de manera conscient i participada amb la població.

L'àrea de Salut Pública també s'ocupa de la sensibilització sobre els hàbits d'alimentació i les polítiques municipals amb gavians, coloms i gats. La sensibilització de la ciutadania al voltant d'aquestes polítiques es considera important per evitar l'hàbit d'oferir a aquests animals menjar.

Campanya de sensibilització sobre les polítiques municipals en matèria d'animals. Foto: Ajuntament de Manlleu.

Les colònies de gats que hi ha a la ciutat es consideren benèfiques pel fet que eviten que augmenti la població de rates. Amb aquest objectiu la població de gats del municipi és controlada a través d'un conveni de col·laboració per part de l'Ajuntament amb la Plataforma Animalista de Manlleu que treballa amb determinats punts d'alimentació i controla el creixement de la població de gats mitjançant l'esterilització.

Al Colomar s'hi pretén fidelitzar el lloc de cria dels coloms. Foto: Ajuntament de Manlleu.

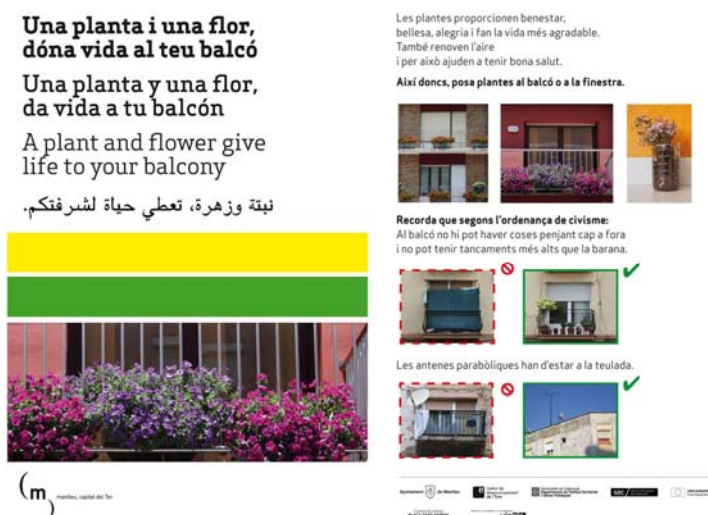
Pel que fa al control de les colònies de coloms, també a través d'un conveni amb la Plataforma Animalista de Manlleu, al Colomar situat al Passeig del Ter es pretén fidelitzar el lloc de cria dels coloms. Com a problemàtica en aquest àmbit hi ha persones que alimenten els coloms sense tenir en compte que això provoca un augment de la població de coloms i obliga a l'ajuntament a fer captures de coloms dos cops a l'any. Prevenir aquestes actituds, adequar els edificis (sobretot els abandonats) per evitar que hi niïn, així com tractar de manera personalitzada les persones que els donen menjar, és aquesta la línia d'acció que segueix l'àrea de Salut Pública.

Ús adequat dels balcons i finestres

L'article 70 de l'Ordenança de Civisme i Convivència de Manlleu, sobre finestres i balcons, prohibeix la instal·lació d'aparells d'aire condicionat i antenes parabòliques que quedin a la vista a les façanes dels edificis (la instal·lació d'antenes parabòliques, aparells d'aire condicionat i alarmes, es regula als articles 130, 131, 132 i 133).

Durant el passat 2010, seguint aquestes directius, els Serveis Territorials de l'Ajuntament van requerir la retirada de 57 antenes parabòliques i totes van ser retirades en els terminis atorgats per l'Ajuntament. En conseqüència no s'ha iniciat cap procediment sancionador relacionat amb la retirada d'antenes parabòliques. Per altra banda en aquest tema cal destacar que s'ha atorgat una moratòria als propietaris d'antenes parabòliques dels pisos de Can Garcia considerant que el destí final d'aquests pisos és el de ser aterrats.

Pel que fa a la roba estesa, l'article 70 de l'Ordenança de Civisme i Convivència contempla que *cal tenir cura de no tenir a la vista del públic, en les obertures de les cases i baranes de terrats, vestits, roba bruta o rentada, o d'altres objectes que ofenguin l'estètica urbana*. En la gestió de les incidències en aquest tema cal discernir en cada cas les possibilitats dels propietaris alhora d'estendre la roba en llocs alternatius, ja sigui dins de casa o en terrats comunitaris.

L'ajuntament ha promogut campanyes de sensibilització per promoure l'endrega de finestres i balcons. Foto: Ajuntament de Manlleu.

Entre les incidències que es destaquen com a vinculades a l'endrega de finestres i balcons, des dels serveis tècnics de l'Ajuntament es destaca els casos de bombones de butà i rentadores ubicades en balcons i en definitiva la necessitat d'evitar l'ús d'aquests com a trasters.

Sorolls

En l'anàlisi de les actes aixecades per la policia durant l'any 2010 en matèria de comportament a l'espai públic es pot observar que un 42% de les denúncies registrades són per la problemàtica de la manca de respecte al descans del veïnat.

Per una banda el tractament del soroll provocat pels clients dels locals d'oci nocturn al municipi és una de les necessitats de les polítiques de civisme a desenvolupar en un futur a la ciutat. Aquesta problemàtica, segons les persones entrevistades, pot veure's agreujada en un futur immediat degut a l'aplicació de la nova llei del tabac que obliga a fer sortir al carrer els clients dels locals d'oci nocturn que volen fumar. En aquest tema és important destacar que en les entrevistes realitzades amb representants veïnals dels entorns dels principals locals d'oci nocturn al municipi destaquen que la problemàtica dels sorolls no és amb els locals, que estan adequadament insonoritzats, sinó amb el comportament de la clientela un cop surt al carrer. Qualsevol política que vulgui desenvolupar l'ajuntament en aquest tema ha de tenir en compte aquest fet.

Pel que fa a evitar les incidències per sorolls provocats per comportaments i hàbits molestos entre veïns i veïnes, l'ajuntament pot incidir promovent la definició de protocols de mediació ciutadana per fomentar el canvi de comportament dels veïns i veïnes sorollosos. Aquesta mesura s'encaminaria a l'objectiu d'oferir recursos a la ciutadania perquè es responsabilitzés en la mediació per al silenci i consta d'antecedents en d'altres municipis.

Activitats comercials

En l'anàlisi de les problemàtiques relacionades amb l'ordenança de civisme derivades del desenvolupament d'activitats comercials destaca la necessitat de vetllar per l'ocupació de la via pública per part dels comerços així com el nombre de denúncies aixecades per no respectar l'horari de les activitats.

En el cas de l'ocupació de la via pública cal destacar la necessitat d'adequar l'ordenança a la nova llei del tabac, considerant els efectes d'aquesta sobre l'ocupació de la via pública per part de bars i terrasses. Aquesta actuació serà liderada des de l'Oficina de Promoció Econòmica amb la col·laboració de Serveis Territorials.

Pel que fa al tractament de la problemàtica dels comerços que no respecten l'horari de les activitats cal fer èmfasi en la necessitat de seguir impulsant el treball de sensibilització a través de la Taula de Comerç que coordina l'OPE amb la col·laboració de l'associació de comerciants Manlleu Associació de Botiguers (MAB) i el Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu (PGDM). Amb aquest objectiu, dins de l'eix d'actuació per al foment de la cultura cívica, també es pot fer èmfasi en la necessitat de fomentar la interlocució entre tots els agents comercials del municipi, consolidar la Taula de Comerç i treballar la incorporació en aquesta dels comerços de recent creació, regentats en la majoria dels casos per població nouvinguda, que son els que acumulen les denúncies per manca de respecte a la regulació dels horaris de les activitats.

La figura de la informadora comercial, que s'ha posat en marxa en el marc del Pla de Millora del Barri de l'Erm facilita la difusió dels aspectes de l'Ordenança

FOMENT DE LA CULTURA CÍVICA

Drets i deures de la ciutadania

Al capítol II de la Ordenança de Civisme i Convivència, específicament els articles 5 i 6, s'hi descriuen els drets i deures dels ciutadans i les ciutadanes. El foment del coneixement d'aquests es tracta d'un dels objectius bàsics de les sessions d'acollida a persones recentment empadronades que es realitzen en el marc del Pla de Recepció i Acollida de Manlleu (PRAM). Aquestes sessions son coordinades pel Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu amb l'objectiu, entre d'altres coses, de promoure el comportament cívic i fer complir la normativa i les ordenances que regulen la convivència ciutadana.

Com a representant dels drets de la ciutadania, la Sindicatura Municipal de Greuges que compta amb deu anys d'existència a Manlleu, és una figura clau orientada a recollir les queixes per part de la ciutadania sobre el funcionament dels recursos i serveis de l'Ajuntament.

De cara al futur, i considerant que es tracta d'una figura que no és prou coneguda per la ciutadania, la Sindicatura compta amb la realització d'una campanya de difusió a través de tríptics en tots els edificis i equipaments municipals.

Per altra banda, considerant el foment de la cultura cívica, i en especial considerant la comunicació dels drets i deures de la ciutadania com un aspecte íntimament relacionat amb la informació i la comunicació institucional cal analitzar de quina manera l'ajuntament incideix en la difusió i la comunicació dels tots els aspectes relacionats amb el civisme.

Com es contempla a l'article 29 de l'Ordenança de Civisme i Convivència, que regula els drets d'informació i expressió i els mitjans públics de comunicació, l'Ajuntament procurarà amb els mitjans d'informació que es sostenen directa o indirectament amb fons públics l'exercici d'ambdós drets anteriors. Prenent el fil d'aquest compromís i basant-se en el diagnòstic realitzat a través d'entrevistes amb els tècnics municipals, aquest Pla de Civisme de Manlleu 2011-2015 planteja la necessitat del desenvolupament d'un Pla Municipal de Comunicació que defineixi la manera en que l'ajuntament aborda els aspectes anteriorment citats i que inclogui el civisme com a eix estratègic.

Aquest pla haurà de donar resposta a qüestions que tenen a veure amb la difusió i el coneixement dels drets i deures de la ciutadania i amb l'estratègia municipal pel que fa al foment del sentiment de pertinença al municipi. Ambdós temes són claus en la consolidació de la cultura cívica a Manlleu. També, el Pla Municipal de Comunicació haurà de definir l'estratègia de dinamització de les eines que la societat de la informació posa a disposició de l'administració per tractar tots els temes de la comunicació amb la ciutadania (dinamització i ús de la web per part de totes les àrees de l'ajuntament, presència a xarxes socials, estratègia 2.0, etc.). En el desenvolupament d'aquest pla es considera apropiada la col·laboració entre l'Alcaldia, pel que fa a orientar l'estratègia de ciutat, l'Àrea d'Organització, d'Informació i Persones, en la consolidació de l'estratègia i l'Àrea de Promoció Econòmica, considerant el seu paper estratègic, però cal que s'hi impliquin totes les àrees de l'ajuntament.

Dignitat de les persones i rebuig de la violència

Dins el capítol de comportament i conducta ciutadana, que segueix a la definició dels drets i deures de la ciutadania, l'article 15 de l'Ordenança de Civisme i Convivència de Manlleu es dedica al rebuig a la violència tant física com psicològica entre persones i/o col·lectius i l'article 16 a la dignitat de les persones i les actituds d'intransigència.

En aquest aspectes l'Ajuntament es compromet a desenvolupar les iniciatives que condueixin al debat, al intercanvi de parers i a la solució democràtica de conflictes. El servei de mediació ciutadana i resolució de conflictes s'orienta a aquest fi.

Per altra banda, de cara a prevenir les actituds intransigents o violentes, ja sigui física o psicològicament, el catàleg d'activitats de promoció de la salut, que implica el treball de l'àrea de Salut Pública i la d'Educació amb els centres educatius, inclou entre les seves actuacions activitats de prevenció de les actituds violentes entre els i les joves.

Pel que fa a la violència simbòlica orientada a col·lectius en concret i considerant la composició demogràfica del municipi especialment vinculada al fenomen de la immigració, a l'article 16.3 de l'Ordenança de Civisme i Convivència es destaca el rebuig a les actituds racistes o xenòfobes.

Entre les actuacions municipals d'àrees específiques que es poden considerar pioneres pel fet de contribuir a la prevenció del racisme i la xenofòbia, cal destacar les polítiques de gestió de la diversitat en els camps de l'educació i l'habitatge orientades a fomentar una ciutat que es caracteritzi per la mixtura social i cultural i el manteniment de les quals és absolutament necessari.

Dinamització juvenil

La optimització del treball amb infants i joves és un tema clau en el foment de la cultura cívica. Problemàtiques com la manca de respecte al mobiliari urbà o la manca de respecte al descans dels veïns i veïnes, entre d'altres, es relacionen de manera especial amb aquest col·lectiu.

L'estratègia municipal de Manlleu en matèria de joventut es materialitza al Pla Local de Joventut. El Pla Local de Joventut consta d'una línia d'actuació basada en l'afavoriment de l'emancipació que defineix accions en l'àmbit de l'educació, el treball, l'habitatge, la salut, la cultura, l'equilibri territorial i la cohesió social i una línia d'actuació en l'àmbit de la participació que s'orienta a fomentar la interlocució entre l'àrea de joventut i els i les joves de Manlleu, fomentar l'associacionisme donant suport al teixit associatiu juvenil del municipi i promoure la participació activa dels joves en els equipaments juvenils.

Entre els objectius de cara al futur de l'àrea de Joventut destaca la voluntat de redefinir els mecanismes de funcionament i dinamització del punt d'informació juvenil el Si-dral.

Per altra banda la prevenció del consum de drogues, que a Manlleu es materialitza a través del Pla de Drogues implica especialment la preocupació per la dinamització juvenil. Especialment dirigit a la població juvenil, Manlleu compta amb un Programa Alternatiu de Sancions Administratives (PASA), que contempla la realització d'accions reparadores amb les persones joves que són detectades consumint a l'espai públic.

També en l'àmbit de la dinamització juvenil durant els últims dos anys s'ha desenvolupat el Consell Municipal de Joves, en el que s'ha treballat la participació ciutadana en els afers municipals per part d'aquest col·lectiu. Aquesta actuació, que es valora molt positivament i clau en la difusió d'actituds cíviques, ha implicat la col·laboració de l'àrea de Joventut i Participació amb la d'Educació, i s'ha desenvolupat gràcies a una subvenció de la Generalitat de Catalunya.

La realització del Consell Municipal de Joves s'orienta a la dinamització de la participació ciutadana entre els joves. Foto: Ajuntament de Manlleu.

De cara a un futur, pensant en el foment de la participació ciutadana entre el jovent com una activitat que incideix directament en la millora de la cultura cívica del municipi, es planteja la necessitat de continuar la línia encetada malgrat els recursos disponibles per part de la Generalitat per a aquest tipus d'actuacions s'hagin reduït. Cal doncs una dosi d'imaginació per part del consistori per garantir el funcionament d'un consell de participació que es tracta d'un instrument bàsic i crucial per a garantir la participació ciutadana al municipi a llarg termini.

En l'àmbit de la dinamització juvenil hi ha d'altres àrees de l'ajuntament que també són clau. Aquestes són l'àrea de Benestar Social, la Oficina de Promoció Econòmica, i l'àrea d'Educació.

En la dinamització juvenil i la prevenció d'actituds incíviques per part dels joves es destaca com a molt positiva l'experiència dels educadors de carrer que treballen coordinats des de l'àrea de Benestar Social (Territori Jove).

L'equip d'educadors i educadores de carrer realitza una tasca clau, coneguda com a educació social en medi obert, i que té entre les directrius la de tendir cap a uns serveis socials que facin èmfasi en la prevenció de problemàtiques, són cada dia més importants. També considerant les característiques demogràfiques del municipi on el col·lectiu d'infants i joves té una importància molt considerable, han d'esdevenir una peça fonamental del treball per a la dinamització juvenil.

També durant la realització del Programa de Millora del Barri de l'Erm, a instàncies de la taula 1 del Pla de Convivència i a través del Programa de Treball als barris, s'ha promogut la dinamització infantil i juvenil. Les tasques de dinamització comunitària desenvolupades per les persones integrants del Mòdul de Serveis Socioculturals i a la Comunitat han incidit en la dinamització de joves, i especialment d'infants, a través del projecte d'obertura de patis de l'escola Puig-Agut que ha servit per tractar normes de comportament bàsiques i certs valors cívics de respecte amb els nens i nenes participants, entre d'altres coses.

La obertura dels patis de l'escola Puig-Agut a les tardes ofereix un espai de lleure per a infants i pre-adolescents. Foto: Ajuntament de Manlleu.

La dinamització juvenil com a àmbit de treball clau per les polítiques de civisme de la ciutat ha de programar-se considerant la importància del treball per a la formació, la capacitat i l'ocupació juvenil. En aquest tema son diversos els programes de l'ajuntament que amb l'objectiu de la formació en l'aprenentatge incideixen també en la difusió de valors cívics (Casa d'Oficis, PQPI's, SUMA'T).

Entre els reptes de futur que destaquen els responsables d'aquests programes apareix la necessitat de treballar aspectes bàsics com són la normalització lingüística i l'alfabetització, així com l'avinentsa de disposar d'una unitat d'escolarització secundària orientada a la reinserció formativa de joves que als voltants de la vintena, i després d'haver estat diversos anys sense anar a estudi, reconeixen la necessitat d'obtenir com a mínim el graduat escolar. En aquest aspecte, que l'aula d'adults de Manlleu no pugui oferir encara la possibilitat de cursar els estudis de graduat escolar (GES) a aquest col·lectiu es percep per part les figures tècniques de l'ajuntament com una problemàtica a tractar de manera preferent.

Foment de la solidaritat intergeneracional

L'Ordenança de Civisme i Convivència, a l'article 16, dedicat a la dignitat de les persones i les actituds d'intransigència, a l'apartat 2, fa referència a treballar pel benestar de la gent gran cercant la seva integració i participació a la comunitat, així com fent referència a promoure'n l'acompanyament a través d'activitats gratificants en l'àmbit personal, impulsant el paper actiu de les persones grans, especialment de la seva funció assessora i de la seva participació en l'àmbit del voluntariat.

En línia amb aquesta necessitat, les entitats de la Gent Gran de Manlleu es mostren disposades a fomentar el treball intergeneracional reforçant la participació en activitats organitzades amb les escoles i instituts.

L'àrea de Benestar Social, com a responsable del treball amb la gent gran, i l'àrea d'Educació a través del Pla Educatiu d'Entorn, a través d'esdeveniments com la setmana de la gent gran, promouen la realització d'aquest tipus d'activitats que impliquen la difusió dels valors cívics de respecte a l'entorn i de foment de la vida comunitària.

La setmana de la gent gran suposa la programació d'activitats que fomenten la cultura cívica. Foto: Ajuntament de Manlleu

Sentiment de pertinença

El sentiment de pertinença és un dels motors emocionals bàsics amb els que compten les polítiques de civisme. La identificació de la ciutadania amb la ciutat es tracta d'un factor estratègic en la potenciació dels valors de respecte a l'espai públic i de foment de la cultura cívica.

La identificació del que implica ser d'un lloc es regeix per constants meteorològiques (la boira), geogràfiques (el riu), econòmiques (la industrialització) o històriques (la immigració), entre d'altres.

En el cas de Manlleu recentment s'ha promocionat institucionalment el caràcter de ciutat del riu amb un ampli patrimoni industrial. "Manlleu capital del Ter" es tracta d'una campanya engegada l'any 2006 com a reflexió estratègica amb voluntat d'afavorir la dinamització econòmica, que té una transcendència en el foment d'un caràcter concret al sentiment de pertinença a la ciutat, fent referència al seu contacte directe amb el riu i al seu passat industrial posat en valor per equipaments de ciutat com el Museu Industrial del Ter.

El Passeig del Ter és un dels elements que la ciutadania valora més positivament cosa que coincideix directament amb la proposta d'apostar institucionalment per la identificació de Manlleu com a capital del Ter i amb la inclusió de les polítiques de preservació del Riu Ter com un element clau pel foment del civisme a la ciutat com contempla l'article 41 de l'Ordenança de Civisme i Convivència de Manlleu.

El Ter és un element identificatiu de Manlleu. Foto: Ajuntament de Manlleu

Per altra banda s'ha destacat en moltes de les entrevistes realitzades que l'Ajuntament podria incidir en la promoció de Manlleu com a ciutat acollidora, positivitzant el fenomen de la immigració que forma part de la història de Manlleu com un element característic que va més enllà de l'onada immigratòria d'aquesta darrera dècada (Casas i Crosas, 2007). En aquesta observació s'hi destaca l'interès de cercar una marca de ciutat que faci incidència en les persones.

La idoneïtat, o la renovació de l'estratègia municipal en aquest aspecte es tracta d'una actuació que ha de contemplar el consistori en un futur immediat mitjançant el desenvolupament del citat anteriorment Pla Municipal de Comunicació.

En aquesta mateixa línia entre les activitats que incideixen en la promoció del sentiment de pertinença el Pla de Civisme 2011-2015 planteja com a apropiada l'actualització del programa 'Què en saps de Manlleu?' desenvolupat per l'àrea d'Educació en col·laboració amb els centres educatius, a partir del qual s'han de donar a conèixer efemèrides i dades d'interès sobre la vila a la població estudiantil.

Per altra banda el foment del sentiment de pertinença no només es basa en la definició d'una 'marca de ciutat'. El sentiment de pertinença es potencia també a través del foment de la vida cívica, per exemple, potenciant les festes i activitats de foment de la sociabilitat comunitària.

Entre les festes que es realitzen a Manlleu, promogudes pel teixit associatiu amb el suport del consistori, la que té més anomenada en l'actualitat és la Festa del Serpent, que ha de ser valorada com a festa que vehicula valors de pertinença i que pot ser útil per a la difusió de valors vinculats a la integració i la cohesió social al municipi.

D'altres activitats que tenen aquest mateix valor són la setmana PIC, les Llunes del Ter, o la Caminada Popular pel Civisme i la Convivència, entre moltes d'altres. Totes aquestes festes són liderades pel teixit associatiu però requereixen del suport econòmic de l'Ajuntament per a subsistir i per tant han de comptar amb un compromís consistorial ferm.

La fira del joc, com d'altres festes de foment de la sociabilitat comunitària incideix en potenciar el sentiment de pertinença al municipi . Foto: Ajuntament de Manlleu

Educació per la ciutadania

El comportament cívic té una relació directa amb l'educació entesa com la provisió de recursos per a l'autonomia personal i l'exercici de les virtuts cíviques. No és possible ser bon ciutadà o ciutadana si no es disposa de la capacitat per escollir lliurement i sense imposicions. La ciutadania i la cultura cívica sorgeixen de la necessitat de desenvolupar-nos com a individus i tenen per tant una relació directa amb l'educació.

Per tal de garantir l'atenció educativa necessària a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de la inadaptació al medi escolar en els centres que imparteixen educació secundària obligatòria, el Departament d'Educació de la Generalitat ofereix a determinades corporacions locals, entre elles Manlleu, la possibilitat de desenvolupar Unitats d'Escolartització Compartida (UEC) en les que es treballa de manera específica amb joves amb risc d'exclusió social, amb trets d'inadaptació social i escolar.

Per altra banda el treball dels educadors i les educadores de carrer per a tractar l'absentisme escolar, compta amb un bagatge de deu anys a Manlleu. Des de que l'Ajuntament compta amb un

protocol fet entre les diferents àrees que es troben amb casos d'absentisme escolar s'han reduït els casos, assolint reptes com el fet que l'escolarització dels infants de tres anys en l'actualitat és pràcticament del cent per cent.

En l'assoliment de reptes educatius de la ciutat s'ha de considerar la importància de figures com el Pla Educatiu d'Entorn (PEE) de Manlleu que es va començar a desenvolupar l'any 2005 i que es tracta d'una mesura crucial en la definició d'una estratègia educativa transversal que considera la importància de la integració de tots els agents educatius. De cara al futur la possibilitat de consolidar un Pla Educatiu de Ciutat (PEC) es tracta d'una oportunitat per la millora de la cultura cívica local i l'assegurament de la continuïtat de la tasca engegada pel Pla Educatiu d'Entorn.

La millora de la capacitat de la població, en el cas de Manlleu especialment important considerant l'alt índex d'analfabetisme (que dobla la mitjana de Catalunya), es tracta d'una actuació bàsica pel foment de la cultura cívica. L'alfabetització de persones adultes és un dels reptes més punyents amb els que s'enfronta el civisme i la convivència ciutadana a Manlleu.

Orientada a aquest efecte l'Aula de formació d'Adults Miquel Martí i Pol es tracta de la principal eina amb la que compta la ciutat per tractar aquesta problemàtica. Com a objectiu de futur l'àrea d'Educació de l'Ajuntament treballa per aconseguir el reconeixement oficial d'escola d'adults per part de la Generalitat. Per ara l'Aula depèn de l'Escola d'Adults de Vic i això suposa certes limitacions.

L'assoliment d'aquest objectiu es tracta d'una qüestió crucial per aconseguir la millora dels serveis oferts per a l'escolarització d'adults. L'assoliment de la categoria d'Escola de Formació d'Adults es considera clau per a disposar d'una oferta formativa més àmplia i que contingui el pla d'estudis per a l'obtenció del graduat de secundària (GES).

Participació ciutadana

Les actuacions de foment de la participació ciutadana s'orienten a potenciar les pràctiques i actituds que ajuden a millorar la convivència, la cohesió social i l'autonomia democràtica. Com reconeix l'Ordenança de Civisme i Convivència a l'article 28 *"la participació de tots els ciutadans en els afers de la ciutat és una condició indispensable pel clima de civisme necessari pel desenvolupament de qualsevol mena d'activitat col·lectiva"*.

Les polítiques de foment de la participació ciutadana han de tenir per tant un horitzó a llarg termini i no estar limitades per un problema concret.

Els processos de participació ciutadana fomenten la identificació de la ciutadania amb la ciutat. Foto: Ajuntament de Manlleu

L'objectiu d'aquest àmbit de treball en les polítiques de civisme és el de generar teixit social i vincles afectius entre la població i entre aquesta i el municipi. És per això que el principal

impediment amb el que es troben les polítiques de civisme basades en l'enfortiment de la participació ciutadana és que es tracten d'actuacions el resultat de les quals no són visibles fins al cap de molt temps i que poden veure's compromesos per molts factors com el canvi en els acords de govern o la limitació temporal dels mandats.

Com s'ha assenyalat anteriorment, l'Ajuntament compta amb una experiència considerable en el desenvolupament de processos de participació ciutadana associats a projectes concrets. El desenvolupament de la Pla de Convivència en el marc del Pla de Millora del Barri de l'Erm ha comptat amb el treball de diverses taules de participació ciutadana. També en el marc del Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu, o en la celebració dels fòrums de "Parlem d'Habitatge", per a l'elaboració del Pla Local d'Habitatge de Manlleu 2010, s'han desenvolupat les metodologies de participació ciutadana.

Dins el Pla de Convivència del Pla de Millora del Barri de l'Erm s'han desenvolupat diverses taules de participació. Foto: Ajuntament de Manlleu

Manlleu compta amb diversos Consells Municipals de Participació (de Benestar Social, de la Gent Gran, de Cultura i de la Pagesia), que s'orienten, cadascun des del seu àmbit d'actuació a l'objectiu de la Ordenança de Participació Ciutadana, aprovada pel Ple de l'Ajuntament en la sessió del dia 20 d'abril de 2010 d'establir instruments de diàleg i debat, de caràcter obert, participatiu i pluralista. A aquests consells caldria afegir també la importància de la Taula de Comerç en tant que instància promoguda per l'ajuntament important per a la consolidació de la interlocució de la totalitat d'agents del teixit comercial.

L'anàlisi crítica de la funcionalitat de cadascun d'aquests consells és una acció a desenvolupar per la millora de la participació ciutadana. Com a mesura per incidir en la dinamització d'aquests consells el present Pla de Civisme 2011-2015 preveu la incorporació del civisme com a tema monogràfic anual en cadascun d'aquests consells. D'aquesta manera es pretén també garantir la continuïtat d'un procés de reflexió ciutadana sobre les qüestions que afecten el civisme a la ciutat.

Per altra banda la participació ciutadana també es recolza a través del foment al teixit associatiu, com diu l'Ordenança de Civisme i Convivència en el seu article 28.2, reconeixent el caràcter preferent de representació de les associacions, entitats culturals, econòmiques, socials, clubs esportius i associacions de veïns, així com qualsevol altra de caràcter anàleg. Entre els projectes en marxa dins l'ajuntament en aquest sentit cal destacar el projecte de dinamització d'una web d'entitats, que ha estat fins ara desenvolupat com a web d'entitats del barri de l'Erm, i que es pretén que sigui obert a totes les entitats del municipi en un futur immediat.

Fent especial atenció al recolzament de les iniciatives ciutadanes orientades al tractament de l'exclusió social, com contempla l'Ordenança de Civisme i Convivència en el seu article 14.4, en el que s'afirma que l'Ajuntament donarà suport i promourà iniciatives ciutadanes i d'entitats de solidaritat amb l'objectiu de resoldre situacions personals extremes, un dels projectes en el que està

treballant l'Àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum, és el de donar suport al projecte de gestió centralitzada del Banc d'Aliments de Manlleu, unificant els criteris de repartiment i gestió entre les diferents entitats que realitzen repartiment d'aliments. També en aquesta mateixa línia cal destacar la importància del suport econòmic a entitats que desenvolupen activitats orientades al tractament de l'exclusió social.

També en l'àmbit de la participació ciutadana, el Pla de Millora del Barri de l'Erm ha incidit en el desenvolupament del programa Temps x Temps, que promou l'intercanvi de serveis de manera desmercantilitzada i fomenta la ciutadania activa, els valors de la participació ciutadana i la promoció d'una cultura cívica. La continuïtat d'aquest programa d'intercanvi de serveis de manera desmercantilitzada s'ha de considerar estratègica tant des de la perspectiva del foment de la cultura cívica com observant que les tendències futures del mercat de treball atorguen cada cop més importància al temps de lleure.

El programa Temps x Temps promou l'intercanvi de serveis de manera desmercantilitzada. Foto: Ajuntament de Manlleu.

En l'àmbit de treball de la participació ciutadana, el que l'Ajuntament s'ha de plantejar de manera continua és la corresponsabilització de la ciutadania en el foment del civisme a la ciutat. Per aquest objectiu el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) contempla diverses mesures complementàries a la definició de totes les campanyes de sensibilització promovent la responsabilització de la ciutadania (neteja de la via pública, gestió de residus, tinença responsable d'animals...).

El Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) contempla la realització d'una enquesta per a copsar la percepció de la ciutadania pel que fa als problemes de civisme i promoure el coneixement entre la ciutadania de les actuacions municipals al respecte. Aquesta enquesta ciutadana també ha de servir per a dinamitzar la figura d'agents cívics i dotar de contingut el desenvolupament d'un manifest que serveixi de suport a un pacte pel civisme a la ciutat.

Pràctiques de bon govern

Per al foment de la cultura cívica, tant el reforç de la transversalitat entre departaments com la cerca de la proximitat de l'administració amb la ciutadania es tracten d'objectius a desenvolupar de manera contínua.

El foment de la transversalitat entre les àrees de l'ajuntament en la validació i execució de les polítiques de civisme es tracta d'un requisit indispensable per a garantir la integralitat de l'estratègia municipal de civisme.

La transversalitat entre totes les àrees de l'ajuntament ha estat especialment desenvolupada en el marc del Pla de Millora del Barri de l'Erm, en el treball coordinat de totes les àrees al voltant del

Pla de Convivència. Per altra banda les reunions periòdiques entre caps d'àrea s'orienten a aquest objectiu.

De cara al futur, amb l'objectiu de seguir treballant la transversalitat, el Pla de Civisme 2011-2015 planteja el desenvolupament de protocols de coordinació entre Responsables en la gestió d'expedients vinculats a l'ordenança de civisme, que serveixin per a fer un seguiment periòdic de l'abast de les problemàtiques vinculades amb el civisme, la seva territorialització a la ciutat i l'eventual redefinició dels objectius de les polítiques municipals de civisme.

Per altra banda, el reforç de la proximitat es considera com un mecanisme crucial per mantenir un contacte constant amb la ciutadania i les problemàtiques de civisme del municipi.

La Policia Local de Manlleu ha delimitat quatre agents de proximitat que es reparteixen en quatre grans zones la ciutat (Barri de l'Erm i la Coromina; Vilamirosa + Gràcia + Dalt Vila; Vista Alegre + Zona Centre; Puig + Cavalleria + Coromina) i que estan en contacte constant amb les problemàtiques del territori així com recullen les preocupacions de persones generadores d'opinió en aquests barris.

També en el treball del civisme des d'una perspectiva de proximitat la figura d'agents cívics, té una importància clau.

3.2.3- DAFO sobre el civisme a Manlleu

<p>Debilitats</p> <ul style="list-style-type: none"> -Manca de campanyes de responsabilització ciutadana en la neteja i el manteniment de l'espai públic. -No es realitza prevenció en l'àmbit de la sensibilització de les persones que malmeten el mobiliari urbà. -Sobrecàrrega d'esforços en determinades àrees. -Manca de protocols de comunicació clars entre les diferents àrees i la Policia Local. -Debilitat a l'hora de comunicar les potencialitats, el caràcter emprenedor i els punts forts de la ciutat. Manca d'estratègia comunicativa a nivell municipal. -Manca d'operativitat d'alguns dels consells de participació ciutadana (Consell de Cultura). -Manca de recursos suficients per fer front al baix nivell d'estudis de la població. 	<p>Amenaces</p> <ul style="list-style-type: none"> -Que l'empobriment de la població suposi un deteriorament de la convivència. -La identificació de les diferències culturals com a problemes de civisme (antenes parabòliques, roba estesa als balcons, o vestimenta religiosa) incideix en la banalització del civisme i la manca d'atenció a problemàtiques reals de la relació de la ciutadania amb l'espai públic. -Sentiment de manca d'autoestima a l'hora d'exposar què significa ser de Manlleu. -Teixit associatiu mancat de recursos amb una participació ciutadana a la baixa, que no té garantit el relleu.
<p>Fortaleses</p> <ul style="list-style-type: none"> -Política estratègica municipal de llarg recorregut en matèria de convivència i gestió de la diversitat (PGDM, PMBE). -Experiència recent en la dinamització de comunitats de veïns (PMBE, VINCLE) i la participació ciutadana (Parlem d'Habitatge) -Treball coordinat entre els diferents agents educatius del municipi (Pla Educatiu d'Entorn) -El programa d'agents cívics, combinat amb l'equip d'educadors i educadores de carrer, faciliten l'aplicació de polítiques de civisme basades en la proximitat amb la ciutadania -La brigada municipal ha desenvolupat l'ús de materials anti-vandàlics en el mobiliari urbà. -La Policia Local realitza un anàlisi periòdic de l'evolució de les denúncies vinculades a l'Ordenança de Civisme i Convivència. -Polítiques de sensibilització per a la gestió cívica de residus en curs. -El desenvolupament de sistemes d'informació geogràfica vinculats a l'ordenança de civisme pot incidir en la millora de la transversalitat i el control de les polítiques de civisme per part de les àrees i serveis responsables. 	<p>Oportunitats</p> <ul style="list-style-type: none"> -El caràcter majoritari de la població en edats joves garanteix una perspectiva de futur a les polítiques de foment de la cultura cívica. -El desenvolupament d'un procés de participació associat a la millora del civisme a la ciutat és una oportunitat per a l'elaboració d'un relat col·lectiu i la implicació de la ciutadania en l'assoliment dels objectius d'aquest pla. -La diversitat del teixit associatiu pot esdevenir una marca d'identitat de la ciutat i es tracta d'un aspecte a considerar en l'aplicació de polítiques de foment de la cultura cívica. -El caràcter de Manlleu com a ciutat acollidora i innovadora en la gestió de la diversitat ofereix una oportunitat a les polítiques de foment del sentiment de pertinença i a la definició d'una marca de ciutat.

4- Pla d'acció del Pla de Civisme

4.1- EIX ESTRATÈGIC: RELACIÓ DE LA CIUTADANIA AMB L'ESPAI PÚBLIC

4.1.1- Àmbit de treball: Manteniment i millora de l'espai públic i les zones naturals.

Objectiu: Prevenir la realització de *graffittis*.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Delimitació d'un espai permanent per a grafers. Definir un programa d'actuacions en aquest espai.	Joventut + Serveis Territorials	Descens del nombre de pintades. Nombre d'actuacions realitzades.	A desenvolupar.

Objectiu: Prevenir el maltractament del mobiliari urbà.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Desenvolupament d'una normativa per facilitar la instal·lació de senyals de trànsit en façanes	Serveis Territorials	Descens del nombre de senyals vandalitzades	A desenvolupar
Sensibilització sobre el cost per a l'ajuntament de les gambirotades	Serveis Territorials + Joventut	Descens del nombre de mobiliari urbà vandalitzat	A desenvolupar
Ús de materials antivandàlics en les actuacions al mobiliari urbà	Serveis Territorials	Descens del nombre d'elements vandalitzats	En curs

Objectiu: Manteniment i cura dels parcs, jardins, zones naturals i fonts.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Pla de recuperació de les fonts naturals del municipi	Medi Ambient	recuperació de fonts naturals	En curs
Pla de reparació de les fonts públiques del municipi.	Serveis Territorials	Manteniment de les fonts públiques	A desenvolupar

Objectiu: Vetllar per la neteja de la via pública.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Vetllar perquè hi hagi papereres i siguin ordenadament netejades.	Medi Ambient + Serveis Territorials	Instal·lació de papereres	En curs
Promoure la neteja viària entre els hàbits de la ciutadania	Medi Ambient	Nombre de campanyes de sensibilització realitzades.	A desenvolupar.
Denunciar de manera proactiva les conductes	Polícia Local	Nombre de denúncies, actes i controls	En curs.

que atempten contra el bon ús de l'espai públic i/o embruten la via pública			
---	--	--	--

Objectiu: Suport a les comunitats de veïns i promoció de la neteja dels passatges particulars, patis interiors d'illes, solars buits i zones verdes particulars.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Difusió de la guia de l'habitatge i les comunitats de veïns i veïnes	Habitatge	Nombre d'espais detectats. Nombre d'espais treballats. Nombre d'espais solucionats.	En curs
Treball socioeducatiu amb les comunitats de veïns	Habitatge + VINCLE	Milliores en la gestió de les comunitats	En curs
Responsabilització de les persones propietàries en la neteja de solars buits	Salut Pública + Serveis Territorials + Policia Local	Nombre d'espais detectats. Nombre d'espais treballats. Nombre d'espais solucionats.	En curs
Suport a les comunitats en la detecció, control i tapiat de pisos ocupats	Policia Local + Serveis Socials + Habitatge	Nombre d'espais detectats. Nombre d'espais treballats. Nombre d'espais solucionats	En curs.

4.1.2- Àmbit de treball: Gestió cívica dels residus i protecció del medi ambient

Objectiu: Evitar el mal ús dels contenidors i papereres i promocionar la recollida selectiva.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Plafons informatius de promoció de la recollida selectiva	Medi Ambient	Millora de la recollida selectiva	En curs
Vetllar pel compliment de les ràtios previstes per la Generalitat de contenidors de vidre, plàstic i paper, i orgànic	Medi Ambient	Nombre de contenidors de recollida selectiva	En curs

Objectiu: Educació i sensibilització mediambiental de la població.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Accions orientades a promoure la sensibilització ambiental	Medi Ambient + Educació	Nombre d'actuacions desenvolupades	En curs

Objectiu: Millorar la recollida de trastos vells.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Campanya de	Medi Ambient	Millora de la gestió dels	En curs

sensibilització sobre l'abandonament de trastos vells		trastos vells als punts detectats com a conflictius	
---	--	---	--

Objectiu: Fomentar el coneixement de la deixalleria municipal del Verdaguer.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Campanyes de sensibilització sobre la gestió de residus.	Medi Ambient	Indicadors del funcionament de la recollida selectiva	En curs

4.1.3- Àmbit de treball: Animals

Objectius: Promoure la tinença responsable de gossos

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Campanya sancionadora a persones propietàries de gossos que deixen les deposicions canines.	Polícia + Salut Pública	Increment del nombre d'expedients sancionadors per no recollir els excrements dels gossos.	A desenvolupar
Campanya de responsabilització de les persones propietàries de gossos	Salut Pública	Canvi d'actitud de les persones propietàries + descens expedients per no recollir excrements	En curs
Campanya de sensibilització a les principals zones afectades	Salut Pública	Millora del manteniment i la neteja dels punts conflictius	A desenvolupar

Objectius: Evitar la proliferació d'animals peridomèstics

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Tractar de manera personalitzada les persones que donen menjar a coloms i gats	Salut Pública + Medi Ambient + Policia Local	Millora del manteniment i la neteja dels punts detectats.	En curs
Adequar els edificis per evitar que hi proliferin gavians, coloms i gats	Salut Pública + Serveis Territorials + Habitatge	Manteniment estable de la població de gavians, coloms i gats.	En curs
Captures periòdiques de coloms i control de la població de gavians.	Salut Pública	Manteniment estable de la població de gavians, coloms i gats.	En curs
Sensibilització sobre els hàbits d'alimentació i les polítiques municipals amb gavians, coloms i gats.	Salut Pública	Reducció del nombre d'incidències i expedients aixecats per persones que donen menjar als animals.	En curs

4.1.4- Àmbit de treball: Ús adequat de les finestres i els balcons

Objectius: Vetllar per l'ordre de finestres i balcons

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Treball personalitzat amb els veïns i veïnes	Habitatge + PGDM	Nombre de balcons detectats.	En curs

que no fan un ús adequat de finestres, terrasses i balcons		Nombre de balcons treballats. Nombre de balcons solucionats.	
--	--	---	--

4.1.5- Àmbit de treball: Sorolls

Objectius: Promoure la mediació per al silenci

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Definició de protocols de mediació ciutadana per al silenci.	PGDM	Realització de les recomanacions i valoració per part de la ciutadania.	A desenvolupar
Denunciar de manera proactiva les conductes que alteren el descans dels veïns i veïnes	Polícia Local	Nombre d'infraccions per manca de respecte als veïns i veïnes	En curs

4.1.6- Àmbit de treball: Comerços

Objectius: Vetllar per l'ocupació de la via pública per part dels comerços

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Adequació de l'ordenança d'ocupació de la via pública per part de bars i terrasses a la nova llei del tabac.	Promoció Econòmica+Polícia local+ Serveis Territorials	Incidències per molèsties	Desenvolupada i pendent d'aprovació

Objectius: Vetllar per el compliment dels horaris de les activitats.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Promoure el respecte als horaris a través de la taula de comerç i mitjançant una atenció personalitzada als casos que no els respecten.	OPE + MAB+ Policia	Respecte als horaris comercials	En curs.

4.2- EIX ESTRATÈGIC: FOMENT DE LA CULTURA CÍVICA

4.2.1- Àmbit de treball: Drets i deures dels ciutadans.

Objectius: Foment del coneixement dels drets i deures dels ciutadans / Mediació ciutadana

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Sessió d'acollida a persones recentment empadronades (PRAM)	PGDM	Nombre i tipologies dels d'assistents. Valoració dels assistents	En curs

Objectius: Donar a conèixer la mediació ciutadana com a mecanisme per a resoldre conflictes de convivència.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Programa de Mediació ciutadana: Eina per a la	PGDM	Nombre d'actuacions, resultat d'aquestes.	En curs

resolució de conflictes veïnals i la promoció de la cultura de la mediació			
--	--	--	--

Objectius: Foment del coneixement de la figura del síndic de Greuges.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Campanya de difusió de la sindicatura. Garantir la presència de díptics explicatius a tots els edificis municipals.	Síndic de Greuges	Díptics informatius. Visibilització social de la figura del síndic de greuges.	En curs

Objectius: Foment de la informació ciutadana i definició d'una estratègia de comunicació municipal.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Definició d'un Pla Municipal de Comunicació que inclogui el civisme com a eix estratègic	Comunicació + Alcaldia	Definició d'una estratègia municipal de comunicació	A desenvolupar
Prevenió de la fractura digital entre els ciutadans de Manlleu.	OPE + Organització, Persones i Administració Electrònica.	Nombre d'accions o projectes realitzats.	En curs

4.2.2- Àmbit de treball: Dignitat de les persones i rebuig de la violència

Objectius: Prevenció de la violència física o psicològica

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Campanya JOC – NET d'actituds cíviques a l'esport	Esports	Edició i instal·lació de propaganda estàtica al Pavelló i al Camp de Futbol.	A desenvolupar
Catàleg d'activitats de promoció de la salut.	Salut Pública + Educació	Accions desenvolupades a escoles i instituts	En curs.

Objectius: Tractar la identificació de l'incivisme amb el col·lectiu de persones nouvingudes amb procedència estrangera.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Desenvolupament i dinamització del catàleg anti-rumors	PGDM + Comunicació	Edició del catàleg	En curs

Objectius: Prevenir les actituds incíviques entre el col·lectiu de persones nouvingudes amb procedència estrangera.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Manteniment del treball transversal de l'equip de mediació cultural	PGDM + totes les àrees	Participació	En curs
Polítiques d'habitatge orientades a la mixtura social i cultural	Habitatge + Serveis Socials	Reducció de la concentració de persones amb rendes baixes als barris més	En curs

		densos. Reducció de la concentració de persones de la mateixa procedència o problemàtiques socials.	
Polítiques d'escolarització orientades a la mixtura social i cultural	Educació + Serveis Socials	Reducció de la concentració d'infants amb rendes baixes en unes escoles determinades. Reducció de la concentració de persones de la mateixa procedència o problemàtiques socials.	En curs

4.2.3- Àmbit de treball: Dinamització juvenil

Objectius: Prevenir les actituds incíviques entre els joves.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Manteniment de l'educació social en medi Obert	Serveis Socials (Territori Jove) + OPE (Mòdul de serveis a la comunitat)	Reducció dels casos d'absentisme escolar + reducció dels conflictes generats per menors	En curs
Tractament del consum de drogues. Programa Passa.	Serveis Socials + Joventut	Reducció de les incidències i els expedients per consum de drogues.	En curs
Treball en la capacitat i l'ocupació juvenil.	OPE + Casa d'Oficis + PQPIs + SUMA'T	Nombre de persones que participen dels programes de formació i ocupació.	En curs
Continuació del programa d'obertura de patis.	OPE + Mòdul de Serveis Socioculturals i a la comunitat	nombre d'infants que fan us del servei + millora del comportament	En curs
Polítiques de garantia d'igualtat d'oportunitats en la pràctica de l'esport entre el jovent.	Esports + Clubs esportius + Pla Educatiu d'Entorn	Nombre de beques d'esport concedides. Nombre aprofitament veques	En curs
Redefinició dels objectius i els mecanismes de funcionament del Si-dral	Joventut	Diversificació del perfil d'usuaris. Nombre d'incidències a partir de la implementació del projecte. Nombre de propostes plantejades per les persones usuàries	A desenvolupar

4.2.4- Àmbit de treball: Foment de la solidaritat intergeneracional

Objectius: Recolzar la interacció intergeneracional per a treballar valors cívics.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Treball de la solidaritat intergeneracional a	Casal d'Avis + Pla Educatiu d'Entorn +	Actuacions realitzades	A desenvolupar

escoles i instituts.	Serveis Socials		
----------------------	-----------------	--	--

4.2.5- Àmbit de treball: Sentiment de pertinença

Objectius: Potenciar la identificació ciutadana amb la ciutat.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Actualitzar i donar continuïtat al programa 'Què en saps de Manlleu?'	Educació + Joventut, Cultura i Participació	Desenvolupament d'actuacions a centres educatius	A desenvolupar
Actuació de promoció del nou mercat municipal com a espai de cohesió social.	Oficina de Promoció Econòmica	Desenvolupament d'una actuació al respecte.	A desenvolupar.

Objectius: Potenciar les festes i activitats de foment de la sociabilitat comunitària

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Suport a la Caminada Popular pel Civisme i la Convivència	Joventut, Cultura i Participació	Consolidació de l'activitat. Participació	En curs
Suport al GDT per a la dinamització de l'embarcador i les Llunes del Ter	Joventut, Cultura i Participació	Consolidació de l'activitat Participació	En curs
Suport a la realització de la festa del serpent	Joventut, Cultura i Participació	Consolidació de l'activitat Participació	En curs
Suport a la Setmana PIC	Joventut, Cultura i Participació	Consolidació de l'activitat Participació	En curs
Suport a la festa del dia internacional de la persona migrada	Joventut, Cultura i Participació	Consolidació de l'activitat Participació.	En curs
Suport a d'altres festes, certàmens o activitats organitzades pel teixit associatiu que fomentin la sociabilitat comunitària.	Joventut, Cultura i Participació.	Consolidació de l'activitat. Participació.	En curs

Objectius: Polítiques de preservació del Riu Ter.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Estudi de la possibilitat d'establir un acord de custòdia amb el propietari del meandre de la Devesa	Serveis Territorials + Medi Ambient + CERM (MIT)	Recuperació de l'espai per al bosc de ribera i com a espai lúdic pel gaudi de la natura	A desenvolupar
Estudi de la possibilitat d'habilitar noves obertures del passeig al riu	Serveis Territorials + Medi Ambient + OPE + CERM (MIT)	Noves obertures al riu com la de l'embarcador	A desenvolupar

Objectius: Fomentar el comerç lineal

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
----------	--------------	------------------------	-------

Continuació de la campanya 'A Manlleu t'ho fem fàcil'	OPE + MAB	Nº de campanyes i/o accions concretes. Desenvolupament de la campanya en més àmbits.	En curs
---	-----------	--	---------

4.2.6- Àmbit de treball: Educació per la ciutadania.

Objectius: Fomentar la capacitat de la població i lluitar contra l'analfabetisme.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Manteniment del treball amb la Unitat d'Escolarització Compartida (UEC)	Educació	Manteniment del servei	A desenvolupar
Accions necessàries per aconseguir el reconeixement de l'Aula de Formació d'Adults com a d'Escola de Formació d'Adults	Educació + Alcaldia + Aula d'Adults	Assoliment del reconeixement i de l'autonomia respecte a l'EFA de Vic	A desenvolupar.
Manteniment del Servei de Seguiment i Acompanyament Acadèmic Laboral SSAAL	Educació	Manteniment del servei	A desenvolupar
Estudi assistit	Educació, Pla Educatiu d'Entorn + Centres educatius	Nombre d'alumnes participants	En curs.

Objectius: Promoure el tractament del civisme per part de tots els agents educatius.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Foment de la interlocució entre associacions de pares i mares i centres educatius	Pla Educatiu d'Entorn	Establiment de la xarxa d'AMPAs del municipi. Nombre d'actuacions realitzades de forma conjunta.	En curs

Objectius: Fomentar el respecte al vianant i la solidària viària

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Educació vial a les escoles	Educació + Policia Local	Actuacions desenvolupades	En curs

4.2.7- Àmbit de treball: Participació ciutadana

Objectius: Responsabilització de la ciutadania en el foment i la pràctica del civisme

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Enquesta ciutadana sobre el Civisme a Manlleu	Alcaldia + Joventut, Cultura i Participació	Realització i buidatge de l'enquesta	A desenvolupar
Pacte pel civisme	Alcaldia + Joventut, Cultura i Participació	Definició d'un compromís ciutadà pel civisme	A desenvolupar

Objectius: Fomentar l'intercanvi de serveis de manera desmercantilitzada

Actuació	Responsables	Indicadors	Estat
----------	--------------	------------	-------

Promoure el manteniment del banc del temps	(OPE + PGDM +SIAD).	d'avaluació Tipologia d'intercanvis entre usuaris Nombre d'entitats implicades Intercanvis gestionats	En curs
--	---------------------	---	---------

Objectius: Dinamització dels consells de participació

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Incorporació del civisme com a tema monogràfic anual als consells de participació existents.	Benestar Social + Joventut, Cultura i Participació	Definició de recomanacions per a les polítiques de civisme	A desenvolupar

Objectius: Foment de l'associacionisme

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Desenvolupament i dinamització del projecte web d'entitats	Joventut, Cultura i Participació + Noves tecnologies + Comunicació	Realització i buidatge de l'enquesta	A desenvolupar
Suport a la consolidació del teixit associatiu	Joventut, Cultura i Participació	Dinamisme del teixit associatiu. Consolidació de l'estructura organitzativa de les entitats cíviques.	En curs

Objectius: Recolzament a iniciatives ciutadanes orientades al tractament de l'exclusió social.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Suport econòmic a entitats orientades al tractament de l'exclusió social.	Benestar Social i Salut Pública.	Ajudes a entitats.	En curs
Suport al projecte de gestió centralitzada del banc d'aliments	Serveis Socials	Creació de protocols i sistemes de gestió conjunts entre les entitats repartidores d'aliments	En curs

4.2.8- Àmbit de treball: Pràctiques de bon govern

Objectius: Millora de la transversalitat de totes les àrees en la definició de les polítiques de civisme.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Foment del treball transversal entre totes les àrees.	Organització, Persones i Administració Electrònica + Totes les àrees.	Actuacions realitzades en col·laboració interdepartamental.	En curs
Definició de protocols d'anàlisi i territorialització d'expedients i incidències en matèria de civisme.	Organització, Persones i Administració Electrònica + Serveis Territorials + Policia Local	Establiment de protocols d'observació periòdica dels expedients sancionadors i les incidències aixecades per part dels agents cívics	A desenvolupar

Objectius: Reforç de la proximitat com a mecanisme per estar en contacte amb totes les problemàtiques.

Actuació	Responsables	Indicadors d'avaluació	Estat
Promoure la visibilitat de la policia de proximitat	Policia Local	Reconeixement per part de la ciutadania i les persones generadores d'opinió de la figura del policia de proximitat	En curs
Empoderament de la figura d'agents cívics	Serveis Socials	Continuïtat de la figura d'agents cívics i dignificació de la tasca que desenvolupen.	En curs

5- Gestió i desenvolupament del Pla

5.1- Control de seguiment i avaluació del pla

El Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) preveu la realització d'un plenari anual amb la totalitat d'agents municipals amb responsabilitat en el desenvolupament de les actuacions, sota la coordinació de l'àrea de Benestar Social, Salut Pública i Consum.

Agents municipals amb responsabilitats en el desenvolupament d'actuacions del Pla de Civisme 2011-2015 :

- Policia Local
- Serveis Territorials
- Cultura, Esports, Jovent i Participació Ciutadana
- Medi Ambient
- Habitatge
- Benestar Social, Salut Pública i Consum
- Educació (Pla Educatiu d'Entorn)
- Pla de Gestió de la Diversitat de Manlleu
- Promoció Econòmica
- Organització, Persones i Administració Electrònica
- Comunicació
- Alcaldia
- Serveis Socials (Territori Jove)

L'objectiu d'aquesta sessió plenària serà l'avaluació de les actuacions realitzades i la programació del pla operatiu per l'any següent.

La realització d'aquesta sessió plenària anirà sempre precedida de l'anàlisi territorialitzat dels expedients sancionadors i de les incidències recollides per part d'agents cívics, si s'escau. Els protocols a seguir per a l'elaboració dels mapes d'actituds incíviques, instrument essencial en l'avaluació de les actuacions en matèria de civisme, s'exposa en el següent apartat.

5.2- Elaboració de mapes d'actituds incíviques.

En l'apartat de gestió del Pla es considera important també regular la manera com les diferents àrees i serveis de l'Ajuntament amb implicacions en aquest pla s'ocuparan de vetllar per un seguiment òptim de les problemàtiques de civisme a la ciutat. Si la responsabilitat sectorial de cada àrea ja ha estat definida en el pla d'acció indicant les actuacions que pertocuen a cadascuna de les àrees i serveis de l'ajuntament, en aquest apartat es defineixen els protocols pel que fa al seguiment de les problemàtiques de civisme. Un seguiment clau per a l'avaluació de les actuacions dutes a terme i per al plantejament d'alternatives de futur a les polítiques de civisme.

La gestió de les denúncies per infraccions de l'ordenança de civisme es divideixen en cinc àmbits d'actuació. Aquests àmbits es coordinen en la tramitació dels expedients sancionadors en matèria de civisme segons la resolució de l'alcaldia del dia 31 de maig de 2006 sobre l'atribució de competències i delegació de les funcions d'instrucció i resolució d'expedients sancionadors per infraccions a ordenances municipals.

Taula 6: Gestió d'expedients sancionadors referents a l'Ordenança de Civisme i Convivència

Civisme, comportament i horaris comercials	Òrgan d'inici i resolutori	Regidoria de Seguretat Ciutadana
	Instructor/a	Àrea de Seguretat ciutadana
Infraccions relacionades amb medi ambient	Òrgan d'inici i resolutori	Regidoria d'habitatge
	Instructor/a	Tècnica de medi ambient
Sanitat i animals de companyia	Òrgan d'inici i resolutori	Regidoria de Sanitat
	Instructor/a	Tècnica de Salut Pública (Àrea de Benestar)
Manteniment de solars i immobles, matèries relacionades amb obres, i instal·lacions	Òrgan d'inici i resolutori	Regidoria d'Urbanisme i Obres
	Instructor/a	Àrea Serveis Territorials
Activitat comercial (mercats, terrasses, venda ambulant)	Òrgan d'inici i resolutori	Regidoria de Promoció Econòmica
	Instructor/a	Àrea de promoció econòmica

Font: Resolució d'alcaldia del dia 31 de maig de 2006.

Com s'ha observat en l'anàlisi dels indicadors d'actituds incíviques, la Policia Local té una importància cabdal en la realització d'un diagnòstic global de les problemàtiques d'incivisme que es donen al municipi.

La realització del mapa d'actituds incíviques a partir de la territorialització de les denúncies aixecades per la Policia Local, vinculades a l'Ordenança de Civisme i Convivència es tracta d'una eina molt valuosa per fomentar el tractament coordinat entre àrees de l'Ajuntament.

L'anàlisi periòdica de la seva evolució en expedients sancionadors, per temàtiques i considerant la seva ubicació al territori, serà un mecanisme que pot ser molt útil a totes les àrees de l'Ajuntament amb responsabilitats concretes vinculades a la regulació de la ciutadania i l'espai públic.

En aquest sentit, la definició de protocols de col·laboració entre la Policia Local, que aixeca les actes per denúncia, l'àrea d'Organització, Persones i Administració Electrònica, que és l'àrea que té accés a tots els expedients sancionadors iniciats, i la Unitat de Sistemes d'informació Geogràfica (GIS), que depèn de Serveis Territorials, per a l'elaboració de manera periòdica dels mapes temàtics referents a les problemàtiques de civisme a la ciutat es tracta d'una de les actuacions preferents d'aquest Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015).

Per altra banda, sempre que es disposi d'agents cívics, la territorialització de les dades sobre incidències vinculades al civisme, agrupades per temàtiques (de manteniment i neteja de l'espai públic, de tinença responsable d'animals, i incidències en la convivència) com es mostra als

annexes d'aquest pla pel període entre novembre i desembre de 2011, es tracta d'un complement excel·lent per identificar els punts del municipi en els que cal actuar de manera preferent.

5.3- Dinamització dels agents cívics.

El programa d'agents cívics és un recurs molt important per la millora del civisme a la ciutat que en la mesura del possible s'ha de procurar mantenir en marxa.

De cara al foment de la proximitat amb la ciutadania, el programa d'agents cívics mostra la voluntat de l'Ajuntament de treballar d'una manera directa i personalitzada el foment del civisme.

A continuació el Pla de Civisme de Manlleu (2011-2015) defineix les eines necessàries per a optimitzar-ne el funcionament.

En aquest apartat es defineixen les principals tasques dels i les agents cívics, els mecanismes de registre i tractament de les dades generades, així com els protocols de derivació d'incidències entre aquests i les diferents àrees i serveis municipals responsables.

A continuació es defineixen també els àmbits de formació prioritaris que s'han de facilitar als/les agents cívics per a que puguin desenvolupar la seva tasca d'una manera òptima.

Durant el període 2009-2010 s'ha acordat que els agents cívics destinessin una part del temps de servei a vigilar les afores dels centres docents durant el moment de les entrades i sortides d'alumnes.
Foto: Ajuntament de Manlleu

La principal tasca que l'equip d'agents cívics ha desenvolupat de manera regular, distribuïts en parelles, una parella al matí i una a la tarda, ha estat recórrer la ciutat, amb una armilla reflectant identificadora, prenent nota d'incidències de civisme en els àmbits del manteniment i la neteja de l'espai públic, la tinença responsable d'animals i determinades problemàtiques de convivència (veure full d'incidències a l'apartat d'Annexes).

Aquest treball de recollida de dades, és molt útil per complementar els mapes de conductes incíviques realitzats per la Policia Local. Les incidències recollides per agents cívics, un cop georeferenciades serveixen per copsar amb detall la localització de les problemàtiques de civisme a la ciutat (Veure mapes d'incidències a l'apartat d'Annexes).

Per a la realització d'aquests mapes s'han d'introduir les incidències detectades per part de l'equip d'agents cívics en una base de dades que contempla els sistemes de xifrats d'adreces amb els que treballa la Unitat GIS de l'Ajuntament. En el full d'incidències que utilitza l'equip d'agents cívics es contempla el codi d'identificació geogràfica dels carrers de la ciutat, així com el nom del carrer i el número de portal més proper a la incidència. Això facilita la tasca d'introduir les incidències a una base de dades, que després serà tractada per la Unitat GIS de l'Ajuntament.

Les incidències s'agrupen per grups temàtics (manteniment i neteja, animals i convivència) de manera que es facilita la lectura dels mapes (un per cada tema). La periodicitat d'aquesta operació es recomana que vagi en relació a la durada dels contractes dels agents cívics. En cas de disposar continuïtat indefinida del programa, un cop cada sis mesos.

Pel que fa a la derivació d'incidències que necessiten d'una atenció immediata cal destacar que és necessari conscienciar els agents cívics que han de ser capaços de discernir el que són incidències que requereixen una actuació immediata per part de la municipalitat del que són incidències que cal que siguin registrades però no impliquen urgència ni perill per la ciutadania.

En la taula següent es destaquen les àrees i serveis de derivació de les incidències més usuals que requereixen d'una actuació immediata. Les derivacions han de ser realitzades per la persona que coordina el programa d'agents cívics, excepte en aquells casos que requereixen la intervenció immediata i urgent de la Policia Local.

Taula 7: Derivació d'incidències detectades pels agents cívics

Incidència	Derivació
Animals	
Gos d'alt risc deslligat o sense morrió	Policia Local
Alimentació de coloms, gats o gavians	Salut Pública
Convivència	
Sorolls al carrer	Policia Local
Baralles o discussions	Policia Local Pla de Gestió de la Diversitat (Servei de Mediació Ciutadana) si s'escau
Consum de drogues i alcohol	Policia Local Serveis Socials (Territori Jove)
Transeüints	Serveis Socials
Incidències amb menors	Serveis Socials (Territori Jove)
Manca de respecte a persones	Policia Local
Absentisme escolar	Serveis Socials. Pla Educatiu d'Entorn
Manteniment i neteja	
Presència de plagues (rates, insectes..)	Salut Pública, Medi Ambient
Espais abandonats i/o deteriorats sense tancar (solars sense delimitar, edificis buits amb accessos oberts)	Serveis Territorials
Incidències amb obres	Serveis Territorials
Incidències amb la vegetació	Serveis Territorials
Maltractament / mal estat del mobiliari	Serveis Territorials
Brutícia al carrer	Medi Ambient
Mal ús dels contenidors	Medi Ambient
Abandonament de trastos vells	Medi Ambient
Us dels balcons com a trasters	Habitatge.

Font: Elaboració pròpia.

Per a una derivació d'incidències òptima es recomana, sempre que sigui possible, la dotació de cada una de les parelles d'agents cívics d'un telèfon mòbil amb càmera incorporada. La realització de fotos facilita la comunicació de les incidències a les àrees responsables. Per altra banda el telèfon esdevé una eina bàsica alhora de comunicar amb la Policia Local en cas d'emergència.

De cara a una programació òptima de les rondes dels agents cívics és oportuna la definició de les zones de control dels agents cívics de manera pautada perquè cobreixin totes les zones de la ciutat.

Taula 8: Programació de les zones de control dels agents cívics

MATÍ

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
1ª setmana	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	ERM La Coromina
2ª setmana	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	ERM La Coromina	El Verdager Font Tarrés
3ª setmana	Vista Alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	Erm La Coromina	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila
4ª setmana	Puig Cavalleria La Salut	Erm La Coromina	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila

TARDA

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
1ª setmana	Puig Cavalleria La Salut	Erm La Coromina	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila
2ª setmana	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	ERM La Coromina
3ª setmana	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila	Vista alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	ERM La Coromina	El Verdager Font Tarrés
4ª setmana	Vista Alegre Baix Vila	Puig Cavalleria La Salut	Erm La Coromina	El Verdager Font Tarrés	Vilamirosa Gràcia Dalt Vila

Font: Elaboració pròpia.

A aquesta tasca de control d'incidències vinculades a l'Ordenança de Civisme i Convivència s'afegeix la possibilitat que els agents cívics realitzin actuacions de tipus pro-actiu com informar i repartir informació a la ciutadania sobre campanyes de sensibilització concretes (tríptics sobre tinença responsable d'animals, gestió de residus, o l'ajuntament a un Clic) o desenvolupar suport a equipaments (Biblioteca, Si-dral) o esdeveniments puntuals (Badanadal, Temps x Temps, Banc d'Aliments, etc.).

Per altra banda, de cara a dotar a les persones contractades per fer d'agents cívics de les eines necessàries per a realitzar la seva tasca de la millor manera possible és necessària la realització de diverses sessions de formació així com un seguiment continu per part d'una persona coordinadora del programa. En aquest aspecte els àmbits de formació prioritaris que s'ha de proporcionar a l'equip d'agents cívics, a part del contacte directe amb el text de l'Ordenança de Civisme i Convivència, són els següents:

-Informació general sobre el municipi (continguts de la guia d'acollida):

- Tràmits d'empadronament
- Serveis d'assistència sanitària.
- Criteris municipals per promoure l'escolarització de tots els infants del municipi.

- Serveis a disposició de l'aprenentatge del català.
- Serveis d'escolarització d'adults. Aula de formació d'adults.
- Serveis municipals d'ocupació. Oficina de Promoció Econòmica.
- Serveis municipals d'habitatge. Oficina d'Habitatge de Manlleu.
- Serveis d'assessorament laboral i jurídic. Sindicats (CCOO, UGT); Oficina d'Informació a l'Immigrant (OFIM)
- Serveis Socials d'Atenció primària.
- Punt d'Informació Juvenil (Si-dral)
- Celebracions: Fires i festes.

-Salut Pública:

- Coneixement del règim sancionador de l'Ordenança Municipal Reguladora de la Tinença d'Animals Domèstics i de Companyia.
- Coneixement bàsic de les polítiques municipals de control de la població d'animals peridomèstics (Gats, coloms i gavians)
- Coneixement bàsic de les polítiques municipals de foment de la tinença responsable d'animals.

-Dinamització infantil i juvenil:

- Contacte amb l'equip d'educadors i educadores de carrer.
- Estratègies bàsiques d'interlocució, negociació i resolució de conflictes amb infants i joves.
- Coneixement bàsic de les oportunitats formatives i de lleure amb les que compten els infants i els joves a Manlleu.
- Coneixement del programa de prevenció del consum de drogues i de mecanismes per donar-lo a conèixer.

-Medi ambient:

- Coneixement de les polítiques municipals de gestió cívica de residus.
- Coneixement de les campanyes de sensibilització ambiental que desenvolupa el municipi.
- Coneixement de les campanyes de sensibilització per a la neteja viària.

-Pla de Gestió de la diversitat:

- Coneixement del catàleg anti-rumors.
- Coneixement del Servei de Mediació Ciutadana.

-Policia local:

- Coneixement bàsic de l'organització i els criteris sancionadors de la Policia Local amb atenció a l'Ordenança de Civisme i Convivència.
- Coneixement bàsic dels mecanismes d'instrucció de les infraccions per matèria de civisme.
- Coneixement de l'existència del servei de mediació ciutadana de l'Ajuntament.
- Coneixement de la figura de la Policia de proximitat. Amb la policia de proximitat, l'equip d'agents cívics realitzaran trobades concretes per parlar de les observacions fetes en cada una de les zones de la ciutat en les que es divideixen la Policia de proximitat. També de cara a promoure un clima de col·laboració entre els agents cívics i la Policia de proximitat eventualment es pot coordinar la realització de rondes conjuntes.

A part dels àmbits de formació assenyalats, la coordinació i dinamització de l'equip d'agents cívics ha de comptar amb realitzar un reforç continu en forma de reunions setmanals per tal de copsar les preocupacions i necessitats d'aquests, així com tractar possibles intervencions orientades a abordar les problemàtiques detectades.

5.4- El Pacte pel Civisme.

La definició d'un manifest que esdevingui un Pacte pel Civisme és una actuació a considerar en el desenvolupament de les futures polítiques de civisme per part de l'Ajuntament. Un pacte pel civisme és un acord formalitzat per escrit entre diversos agents del municipi, en el que s'especifiquen valors i comportaments que es volen eliminar o promoure al municipi i un seguit d'objectius específics vinculats amb la convivència i la ciutadania.

Aquest tipus d'actuació s'orienta a la creació d'un debat públic on la participació de la ciutadania es tracta d'un factor clau. Com contempla Cristina Galais (2010), els pactes pel civisme són una modalitat de política local òptima a l'hora de promoure la implicació ciutadana en la promoció del civisme.

Com a política discursiva, basada en l'elaboració d'un relat col·lectiu del que és el civisme, és una bona manera de comprometre el municipi amb el civisme, tot traspasant a la ciutadania la responsabilitat de definir aquest complex i polèmic terme.

Són diversos els municipis catalans que ja compten amb un pacte de civisme (Hospitalet de Llobregat, Castelldefels, el Masnou, Gavà, el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, entre d'altres).

És una política útil en els casos en els què es percep la necessitat de conscienciar la ciutadania de que cal fer alguna cosa pel que fa al seu comportament a l'esfera pública. També es tracta d'una política que implica donar importància a la participació ciutadana, promovent la discussió i redacció d'un manifest, i que per tant procura conciliar visions i sensibilitats diferents sobre la ciutat i la vida cívica en aquesta.

En si mateixa la definició d'un Pacte pel Civisme es tracta d'una política que pot ser força constructiva i educativa si s'empren els procediments adequats i el temps suficient.

La importància de donar a la ciutadania la possibilitat de fer esmenes al text per a la seva subscripció, a partir d'un treball reflexiu en grups de discussió o tallers participatius, tant amb ciutadania associada, com amb ciutadania no associada, són indicadors de qualitat a l'hora de tirar endavant una política d'aquestes característiques.

En el cas proposat en aquest Pla, el desenvolupament previ d'una enquesta sobre el civisme a la ciutat s'orientaria a cercar la opinió de la ciutadania que no participa habitualment, per a introduir la seva visió en la definició del pacte.

6- Bibliografia

- Ajuntament de Manlleu (2008) – *Guia de l'Habitatge i de les comunitats de veïns i veïnes de Manlleu*. Institut de Desenvolupament de l'Erm de l'Ajuntament de Manlleu.
- Casas, Pere i Crosas, Carles (2007) – *Nouvinguts a la ciutat. La construcció urbana de Manlleu, 1900-2005* Museu Industrial del Ter / Eumo Editorial.
- Diputació de Barcelona (2008) – *Polítiques Locals de Civisme*. Jornades 2006 i 2007.
- Diputació de Barcelona (2007) – *Elements per a una actuació municipal de promoció del civisme*. Col·lecció Documents de Treball. Sèrie Igualtat i Ciutadania.
- Galais González, Carolina – (2010) *Les polítiques locals de civisme a Espanya*. Col·lecció Estudis. Sèrie Igualtat i Ciutadania. Diputació de Barcelona.
- Galais González, Carolina (2008) *Les polítiques locals de civisme a Europa. Exemples de convivència i d'implicació ciutadana*. Col·lecció Estudis. Sèrie Igualtat i Ciutadania. Diputació de Barcelona.
- Lope, Andreu (dir.); Rodríguez, Joan i Castelló, Laia (2009) *Situació i perspectives laborals al barri de l'Erm de Manlleu. El treball com a factor de cohesió social*. Pla de Millora del Barri de l'Erm de Manlleu. Institut de Desenvolupament de l'Erm de l'Ajuntament de Manlleu.

ANNEXES

Fulls d'incidències que utilitzen els agents cívics.

Mapes d'incidències vinculades a l'Ordenança de Civisme i Convivència registrades pels agents cívics durant els mesos de novembre i desembre de 2010 i gener de 2011.

AGENT/s CÍVIC:**HORARI:****DATA:****BARRIS DE CONTROL:**

	Incidència	Carrer	Portal	Codi GIS
Salut pública	Gos deslligat amb presència del propietari			
	Gos deslligat sense presència del propietari			
	Gos potencialment perillós sense morrió			
	Incidents amb els gavians			
	Alimentar coloms			
	Alimentar gats de forma descontrolada			
	Alimentar ànecs			
	Excrements d'animals			
Polícia Local	Maltractament mobiliari urbà			
	No respectar les normes de comportament a la via pública			
	No respectar el descans dels veïns			
	Embrutar la via pública			
	Baralles o discussions			
	Consum de drogues i alcohol			
	Absentisme escolar			
Serveis Territorials	Solars buits sense delimitar			
	Edificis desocupats amb accessos oberts			
	Antenes parabòliques als balcons			
	Us de balcons com a trasters			
	Paviment en mal estat			
	Font espatllada			
Medi Ambient	Presencia de plagues (rates, insectes..)			
	Mal ús dels contenidors			
	Brutícia al carrer			
	Grafitis			
	Abandonament de trastos vells			

Descripció incidències significatives:

Derivacions a Policia Local – Agents de proximitat (Motius):

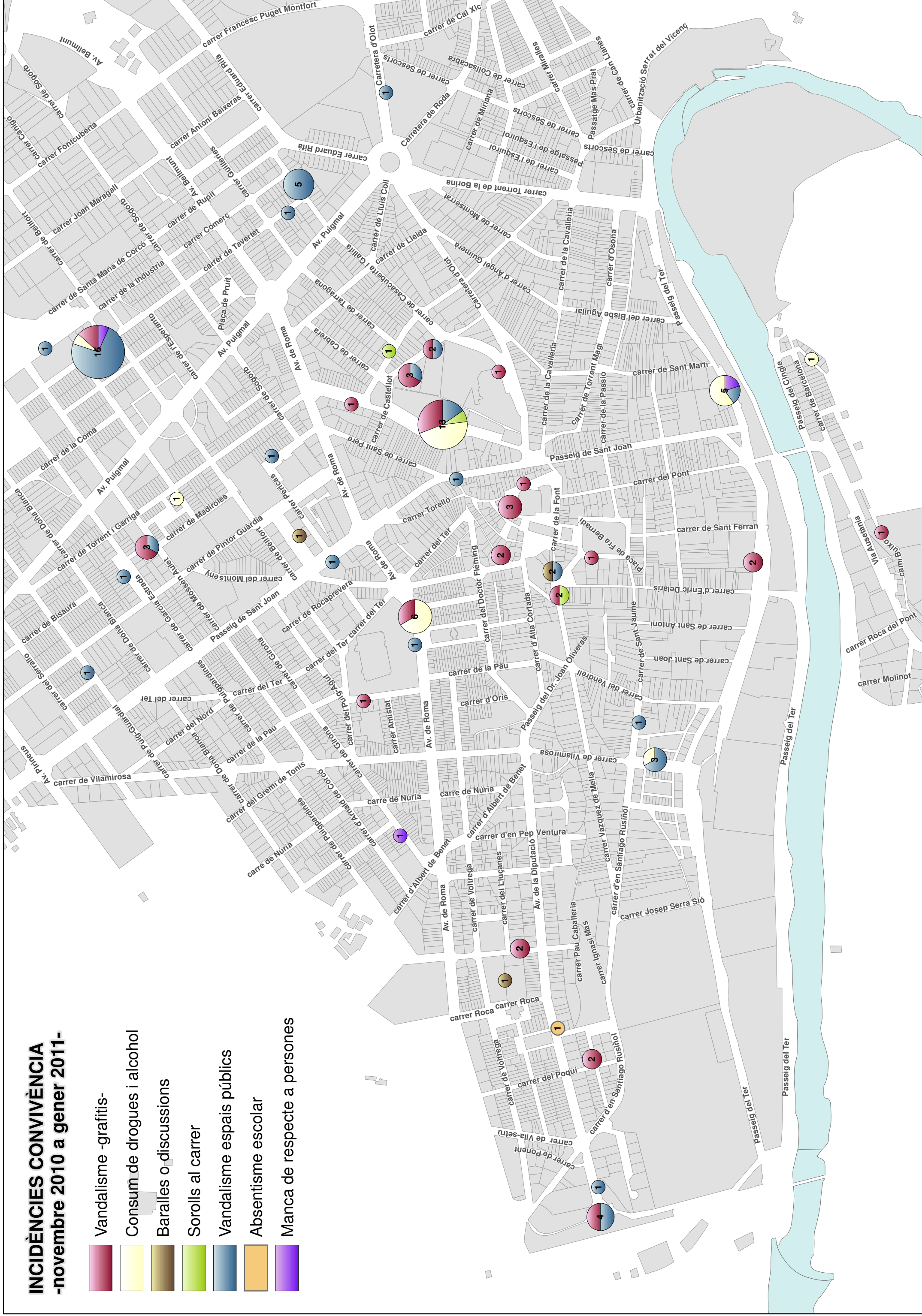
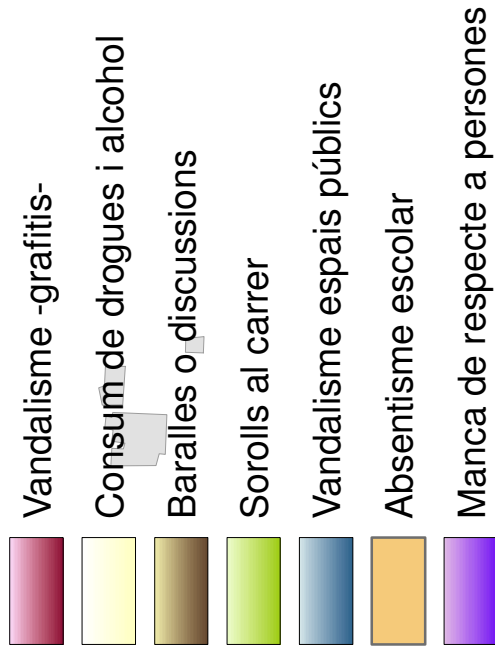
ZONA 1 – triangle de l'ERM
ZONA 2– Vilamirosa + Gràcia + Dalt Vila
ZONA 3 – Vista Alegre + Zona centre
ZONA 4– Puig + Cavalleria + Coromina

Entrega de fulletons, interlocució amb veïns, accions pro-actives:

Suggeriments recollits mitjançant el diàleg:

Propostes madurades a través de l'observació:

INCIDÈNCIES CONVIVÈNCIA -novembre 2010 a gener 2011-

INCIDÈNCIES ANIMALS
-novembre 2010 a gener 2011-

Gos deslligat d'alt risc sense murrió

Excrements d'animals

Gos deslligat

Alimentar ànecs

Alimentar coloms

Alimentar gats

